

(41) మీరు యుద్ధ ప్రాప్తిగా పొందిన దానిలో ఐదవ భాగం అల్లాహ్‌కూ, ఆయన ప్రవక్తకూ, బంధువులకూ, అనాథలకూ, బీదవారికీ, బాటసారులకూ చెందుతుందనే విషయాన్ని తెలుసుకోండి. మీరు అల్లాహ్‌నూ, నిర్ణయించిన దినం అంటే ఉభయ సైన్యాలు ఢీకొన్నప్పుడు మేము మా దాసునిపై అవతరింపజేసిన విషయాన్ని విశ్వసించినట్లయితే. అల్లాహ్‌కు సమస్త విషయాలపై అధికారం ఉంది.

(42) ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి - అప్పుడు మీరు లోయకు ఈ ప్రక్కన ఉన్నారు. వారు అటు వైపు మకాం చేశారు. మీకు క్రింది వైపున బిడారు ఉంది. ఒకవేళ ముందే మీకూ వారికీ మధ్య యుద్ధం చెయ్యాలి అనే తీర్మానమే జరిగి ఉండినట్లయితే, మీరు తప్పకుండా ఈ సందర్భంలో ఆ తీర్మానాన్ని పాటించకుండా దాటవేసి ఉండేవారు. కాని ఇది అల్లాహ్ తాను తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని అమలుపరచటానికి జరిగింది. నాశనం అయ్యేవాడు స్పష్టమైన సూచనతో నశించాలనీ, జీవించ వలసినవాడు స్పష్టమైన సూచనతో జీవించాలని ఇలా జరిగింది. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అన్నీ వినేవాడూ అన్నీ తెలిసినవాడూను.

(43) ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. అప్పుడు ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ వారిని నీకు కలలో కొద్దిమందిగా చూపాడు. ఒకవేళ ఆయన వారిని అధిక సంఖ్యలో చూపి ఉన్నట్లయితే మీరు తప్పకుండా ధైర్యాన్ని కోల్పోయి ఉండేవారు. యుద్ధం విషయంలో వివాదానికి గురయ్యేవారు. కాని అల్లాహ్ మాత్రమే మిమ్మల్ని దీన్నిండి రక్షించాడు. నిస్సందేహంగా ఆయన హృదయాల స్థితిని సైతం ఎరిగినవాడు.

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنَبْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ حُكْمَهُ
وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَإِنَّ السَّبِيلَ ۚ إِنَّ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا
أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ
الْجَمْعِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿41﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ
الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ اسْفَلَ مِنْكُمْ ۗ وَلَوْ
تَوَاعَدْتُمْ لَأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْبَيْعِ ۗ وَلَكِنْ
لَيَقْضِي اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ لِيَهْلِكَ مَنْ
هَلَكَ عَنْ بَيْتَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيْتَةٍ ۗ وَإِنَّ
اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿42﴾

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا ۗ وَلَوْ
أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي
الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿43﴾

(44) జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. యుద్ధ సమయంలో అల్లాహ్ మీ దృష్టికి శత్రువులను కొద్దిమందిగా చూపాడు. వారి దృష్టికి మిమ్మల్ని కొద్దిమందిగా చూపాడు. జరగనున్న దాన్ని అల్లాహ్ అమలుపరచడానికి. చివరకు అన్ని వ్యవహారాలు అల్లాహ్ వద్దకే మరలుతాయి. (45) ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఒక వర్గాన్ని ఎదుర్కొన్నప్పుడు స్థిరంగా ఉండండి. అల్లాహ్‌ను అత్యధికంగా స్మరిస్తూ ఉండండి. మీకు విజయం కలుగుతుందని ఆశించవచ్చు. (46) అల్లాహ్‌కూ ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపండి. పరస్పరం కలహాలకు లోనుకాకండి. అలా జరిగితే మీలో బలహీనత ప్రవేశిస్తుంది. మీ శక్తి క్షీణిస్తుంది. సహనంతో మెలగండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ సహనం పాటించేవారితో ఉంటాడు. (47) తమ గృహాల నుండి విర్రవీగుతూ ప్రజల ముందు తమ గొప్పతనాన్ని ప్రదర్శిస్తూ తిరిగేవారి మాదిరిగా, అల్లాహ్ మార్గం నుండి ప్రజలను నిరోధించే వారి మాదిరిగా ప్రవర్తించకండి. అల్లాహ్ పట్టు బిగించనున్నాడు. (48) ఆ సమయాన్ని గుర్తు తెచ్చుకోండి. అప్పుడు పైతాను వారి చేష్టలను వారి దృష్టికి ఆకర్షణీయంగా చేసి చూపాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు, “ఈనాడు మిమ్మల్ని ఎవరూ జయించలేరు. నేను మీతో ఉన్నాను.” కాని రెండు పక్షాలు ఎదురైనప్పుడు వాడు వెన్నుచూపి ఇలా అన్నాడు, “మీకూ నాకూ ఎటువంటి సంబంధము లేదు. మీరు చూడనివి నేను చూస్తున్నాను. నేను అల్లాహ్‌కు భయపడుతున్నాను. అల్లాహ్ అత్యంత కఠినంగా శిక్షించేవాడు.” (49) అప్పుడు కపటులూ, హృదయాలలో రోగం ఉన్నవారూ, అందరూ ఇలా అన్నారు, “వారిని వారి ధర్మం పిచ్చివానిగా చేసింది.” నిశ్చయంగా ఎవరు అల్లాహ్‌ను నమ్ముకుంటారో నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మహా శక్తిమంతుడూ, మహా వివేకవంతుడూనూ.

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّقِيْتُمْ فِي آعْيِنِكُمْ
 قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي آعْيِنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا
 كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَاللَّهُ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿44﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقَيْتُمْ فِئَةً فَانْبُتُوا
 وَإِذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا الْعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿45﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا
 وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ ۗ وَاصْبِرُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ مَعَ
 الصَّابِرِينَ ﴿46﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا
 وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ
 وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُخِيطٌ ﴿47﴾

وَإِذْ زَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا
 غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ
 لَكُمْ ۚ فَلَمَّا تَرَ آتِ الْفِتْنِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ
 وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي
 أَخَافُ اللَّهَ ۗ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿48﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
 غَرَّهُمْ هُوَ آءٍ دِيْنُهُمْ ۗ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ
 اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿49﴾

(50) దైవదూతలు మరణించిన అవిశ్వాసుల ప్రాణాలను తీస్తున్నప్పుటి దృశ్యాన్ని (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు గనుక చూడగలిగితే ఎంత బాగుండేది. వారు వారి ముఖాలపై, పిరుదులపై కొట్టేవారు. ఇంకా ఇలా అనేవారు, “కాల్చివేసే శిక్షను రుచిచూడండి.

(51) ఇది మీ చేతులు ముందుగానే చేసి పంపుకున్న దానికి ప్రతిఫలం. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మాత్రం తన దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడు ఎంతమాత్రం కాదు.” (52) ఇది ఫిరౌను జాతి వారికీ, వారి పూర్వులు ప్రజలకు సంభవిస్తూ వచ్చిన విధంగానే వీరికీ సంభవించింది. ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ ఆయత్లను విశ్వసించటానికి తిరస్కరించారు. అల్లాహ్ వారిని వారి పాపాల కారణంగా పట్టుకున్నాడు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మహా శక్తిగలవాడు, కఠినంగా శిక్షించేవాడు. (53) ఇది అల్లాహ్ సాంప్రదాయం. ఒక జాతి తన నడవడికను మార్చుకోనంత వరకు, అల్లాహ్ తాను ప్రసాదించిన ఏ అనుగ్రహాన్నీ ఉపసంహరించడు. తప్పకుండా అల్లాహ్ అన్నీ వింటాడు. అన్నీ తెలిసినవాడు. (54) ఫిరౌను జాతివారికి, పూర్వులు జాతుల వారికీ ఏమి జరిగిందో, అది ఈ నియమం ప్రకారమే జరిగింది. వారు తమ ప్రభువు వాక్యాలను తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వారిని వారి పాపాలకు ఫలితంగా నాశనం చేసాము. ఇంకా ఫిరౌను ప్రజలను ముంచివేసాము. వీరందరూ దుర్మార్గులే. (55) నిస్సందేహంగా భూమిపై సంచరించే ప్రాణులన్నిటిలోకెల్లా అల్లాహ్ దృష్టిలో పరమ నీచమైన వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారు. ఎన్నటికీ విశ్వసించని వారు. (56) వారిలో నీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నవారు అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా ఆ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘిస్తారు. అల్లాహ్ కు ఎంతమాత్రం భయపడరు.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ۗ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ اَيْدِيكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلّٰمٍ لِّلْعٰبِدِیۡنَ ﴿٥١﴾

كٰذٰبِ اِلٰ فِرْعَوْنَ ۗ وَاَلَّذِیۡنَ مِنْ قَبْلِہِمۡ ط كَفَرُوۡا بِآیٰتِ اللّٰهِ فَاَخَذَہُمُ اللّٰهُ بِذُنُوۡبِہِمۡ ط اِنَّ اللّٰهَ قَوِیُّ شَدِیۡدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمۡ یَاۡکُ مُغۡیۡرًا نِّعۡمَۃً اَنْعَمَہَا عَلٰی قَوۡمٍ حَتّٰی یُغۡیۡرُوۡا مَا بَاۡنَفُسِہِمۡ ۗ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِیۡعٌ عَلِیۡمٌ ﴿٥٣﴾

كٰذٰبِ اِلٰ فِرْعَوْنَ ۗ وَاَلَّذِیۡنَ مِنْ قَبْلِہِمۡ ط كَذَّبُوۡا بِآیٰتِ رَّبِّہِمۡ فَاَہَلٰكُہُمۡ بِذُنُوۡبِہِمۡ وَاَعْرَقْنَا اِلٰ فِرْعَوْنَ ۗ وَكُلُّۤ اٰنَا ظٰلِمِیۡنَ ﴿٥٤﴾

اِنَّ شَرَّ الدّٰوَابِّ عِنۡدَ اللّٰهِ الَّذِیۡنَ كَفَرُوۡا فَہُمۡ لَا یُؤۡمِنُوۡنَ ﴿٥٥﴾

اَلَّذِیۡنَ عٰہَدتَّ مِنْہُمۡ ثُمَّ یَنْقُضُوۡنَ عَہۡدَہُمۡ فِیۡ كُلِّ مَرَّةٍ وَّہُمۡ لَا یَتَّقُوۡنَ ﴿٥٦﴾

<p>(57) అందువల్ల ఒకవేళ మీకు వారు రణరంగంలో ఎదురైతే, వారికి ఎలా బుద్ధి చెప్పాలంటే అలాంటి వైఖరి అవలంబించనున్నవారు గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. (58) ఒకవేళ మీకు ఏ జాతి వల్లనైనా నమ్మక ద్రోహం కలుగుతుందనే భయం ఉంటే, బహిరంగంగా వారి ఒప్పుదాన్ని వారు ముందు విసిరివెయ్యండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ నమ్మకద్రోహులను ప్రేమించడు. (59) సత్య తిరస్కారులు తాము గెలిచామనే అపోహకు గురికారాదు. నిస్సందేహంగా వారు మమ్మల్ని అశక్తుల్ని చేయలేరు. (60) మీరు మీశక్తి మేరకు బలాన్ని, గుర్రాలను వారిని ఎదుర్కోటానికి సమాయత్తం చెయ్యండి. అల్లాహ్ మార్గంలో మీరు ఏది ఖర్చు చేసినా దాని పూర్తి ప్రతిఫలం మీ వైపునకు మళ్ళించబడుతుంది. మీకు ఎంతమాత్రం అన్యాయం జరగదు.</p>	<p>فَإِمَّا تَثَقَفْتَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مِّنْ خَلْفُهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ ﴿57﴾ وَأِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَأَنْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ ۗ ﴿58﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا ۗ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿59﴾ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَّا اسْتَطَعْتُم مِّنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِّنْ دُونِهِمْ ۗ لَا تَعْلَمُوهُمْ ۗ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿60﴾</p>
<p>అన్ఫాల్ ఆయత్ 41 - 60 వివరణ</p> <p>ఆయత్ల మధ్య సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో ముస్లిములు అవిశ్వాసులతో యుద్ధం చేయాలని ఆదేశించబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో యుద్ధంలో గెలిచిన తరువాత ఆ యుద్ధప్రాప్తి అయిదవ వంతు అల్లాహ్ కు ఆయన ప్రవక్తకు, పేదలకు చెందుతుందని, మిగిలిన ధనం సైనికులందరిలో పంచిపెట్టడం జరుగుతుందని ఆదేశించబడింది.</p> <p>41వ వాక్యం వివరణ : ఈ వాక్యంలో యుద్ధప్రాప్తి పంచిపెట్టే నియమాలు తెలియపరచటం జరిగింది. మీరు నిజంగా విశ్వాసులే అయితే ఈ నియమాలను పాటించాలని ముస్లిములకు ఆదేశించబడింది. ఈ వాక్యంలో 'యూముల్ ఫుర్ఖాన్' అంటే బద్ల యుద్ధం దినం అని అర్థం. ఈ రోజే ముస్లిములకు చరిత్రాత్మక విజయం, అవిశ్వాసులకు ఓటమి ప్రాప్తమయ్యింది. ఇస్లామ్ సత్యమని, అవిశ్వాసం అసత్యమని బహిరంగమయ్యింది. సత్యం గెలిచింది. అసత్యం ఓడిపోయింది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ సత్యం వెంట ఉన్నాడు గనుక.</p> <p>అంటే మదీనా నగరానికి సమీపంగా ఉన్న ఓ ప్రాంతం "ఖన్ వా" అవిశ్వాసులు మదీనాకు దూరంగా ఉన్న ప్రాంతంలో ఉన్నారు. "అర్రక్బు" అంటే అబూ సుఫ్ యాన్ ఆధ్వర్యంలో సిరియా నుండి మక్కా వెళ్తున్న ఒక బిడారు. (తఫ్సీర్ అహ్ సనుల్ బయాన్)</p> <p>ఈ వ్యాపార ధనాన్ని దోచుకోవటానికే ముస్లిములు ఆ వైపు బయలుదేరారు. కాని ఆ వ్యాపార బిడారు తీరప్రాంత మార్గం గుండా వెళ్ళిపోయింది. అబూజహల్ సారధ్యంలో ఆయుధాలు కలిగియున్న సైన్యాన్ని ముస్లిములు ఎదుర్కోవడం జరిగింది. ఈ విధంగా బద్ల యుద్ధ సంఘటన జరిగింది. ఒకవేళ ముందే యుద్ధ దినం, తేదీ</p>	

నిర్ణయించుకుంటే వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ యుద్ధం జరక్కుండానే పరాజయాన్ని స్వీకరించేవారు. యుద్ధమే జరిగేది కాదు. కాని అల్లాహ్ నిర్ణయం ప్రకారం ఆ యుద్ధం జరిగి ఉండవలసి ఉంది.

అందువల్లే ఇటువంటి కారణాలను సృష్టించడం జరిగింది. ఈ విధంగా సత్యాసత్యాలు తేటతెల్లం అయ్యాయి. (తఫ్సీర్ అహ్ సనుల్ బయాన్)

43వ వాక్యం : అల్లాహ్ తఆలా ప్రవక్త (స) కు కలలో అవిశ్వాసులను అల్పసంఖ్యలో చూపించాడు. దాన్నే ప్రవక్త (స) తన అనుచరులకు తెలియజేశారు. ఫలితంగా వారిలో ధైర్యం వచ్చింది. ఒకవేళ వారికి అవిశ్వాసుల వాస్తవ సంఖ్యను చూపితే ప్రవక్త అనుచరులు అధైర్యానికి లోనయి, ఈ విషయంలో విభేదాలకు గురయ్యేవారు. కాని అల్లాహ్ వారిని వీటి నుండి రక్షించాడు. (తఫ్సీర్ అహ్ సనుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ సహాయంతో అల్ప సంఖ్య అధిక సంఖ్యను ఓడించింది

ఈ రెండు వాక్యాల్లో అల్లాహ్ మహత్యాన్ని గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. అవిశ్వాసుల సంఖ్య విశ్వాసుల కన్నా రెండింతలు అధికంగా ఉన్నా అల్లాహ్ తన శక్తితో ముస్లిములకు వారిని తక్కువ సంఖ్యలో చూపించి ముస్లిములు బలహీనతకు విభేదాలకు గురికాకుండా కాపాడాడు. అయితే ఈ సంఘటన రెండుసార్లు జరిగింది. మొదటిసారి ప్రవక్త (స)కు అవిశ్వాసుల సంఖ్య తగ్గించి చూపించబడింది. అందువల్ల ప్రవక్త (స) అవిశ్వాసుల సంఖ్య అధికంగా లేదని భావించడం జరిగింది. ఈ విషయాన్నే ప్రవక్త (స) తన అనుచరులకు తెలియజేశారు. ఈ కారణంగా ముస్లిములు చైతన్యవంతులై ధైర్యం చేస్తూ ముందడుగు వేస్తూ పోయారు. రెండవసారి యుద్ధమైదానంలో రెండు వర్గాలూ ఎదురెదురుగా నిలబడినప్పుడు ముస్లిములకు అవిశ్వాసుల సంఖ్యను తగ్గించి చూపించడం జరిగింది. వాక్యం చివరిగా “ఏది ఏమైనా వ్యవహారాలన్నీ అల్లాహ్ వద్దకే మరలుతాయి” అని ఆదేశించడం జరిగింది.

అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త (స) విధేయతతో పాటు సహసం తప్పనిసరి

“సహసం వహించండి” అంటే మీ మనోవాంఛలను, కోరికలను అదుపులో ఉంచుకోండి. తొందరపాటు, నిరాశ, దురాశ, కలవరం మొదలైన వాటికి దూరంగా ఉండండి. నిర్మలమైన మనస్సుతో సరైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటూ పని చెయ్యండి. కష్టాలు, కడగండ్లు సంభవించినప్పుడు మీరు తొట్రుబాటుకు గురికాకూడదు. ఉద్రేకాలను రెచ్చగొట్టే సమయాల్లో, ఆగ్రహావేశాలకు గురయి అసామాన్య చేష్టలు చెయ్యరాదు. కష్టాలు వచ్చినప్పుడు, పరిస్థితులు విషమించినప్పుడు వ్యాకులత చెందకుండా నిలకడగా ఉండాలి. లక్ష్యాన్ని ఛేదించాలనే ఆశ్రుతతో ఆవేశానికి లోనయి, నష్టకరమైన ఉపాయాన్ని లాభం చేకూర్చేదిగా భావించి తొందరపాటు నిర్ణయాలు తీసుకోరాదు. తుచ్చమైన కాంక్షలకు, ప్రేరణలకు లోనయి బలహీనతకు గురికాకూడదు. ఈ భావాలన్నీ కేవలం ఒకే పదం ‘సబ్ర్’ లో ఇమిడి ఉన్నాయి. ఈ సమస్త విషయాలూ కలిగి ఉన్న సహనశీలురకే విజయం లభిస్తుందని అల్లాహ్ ఆదేశిస్తున్నాడు. మహాప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : “ప్రజలారా! శత్రువుతో తలపడాలని కోరుకోకండి. సౌఖ్యం కొరకు అల్లాహ్ ను వేడుకోండి. ఒకవేళ సైనికచర్య అనివార్యమైనప్పుడు నిలకడ చూపండి (ఎదిరించి పోరాడండి). స్వర్గం ఖడ్గాల నీడలో ఉంది.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.2744).

47వ వాక్యం : అంటే అబూజహల్ సైన్యం అని అర్థం. ఇతడు వెయ్యిమంది సైనికులు, ఆయుధాలు, మేళతాళాలతో ముస్లిములను, ఇతరులను ప్రభావితం చేయటానికి బయలుదేరాడు. అయితే అబూ జహల్ కు మార్గం మధ్యలోనే అబూ సుఫియాన్ వ్యాపార బృందం సురక్షితంగా చేరుతున్నట్లు వార్త అందింది. కాని అతడు తిరుగు ప్రయాణానికి తిరస్కరించాడు. మేము బద్ల మైదానం చేరి తనివితీరా త్రాగనంత వరకు ఇంకా ఒంటెను జిబ్బా చేసి చుట్టుప్రక్కల వారిని ఆహ్వానించనంతవరకు తిరిగి వెళ్ళం అని గర్వంగా అనసాగాడు. (త్రైసిరుల్ ఖుర్ఆన్)

50వ వాక్యం : హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ ఈ వాక్యానికి బద్ర్ సంఘటనతో సంబంధం ఉన్నా ఈ ఆదేశం అవిశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుందని భావిస్తున్నారు. సూరె అన్ ఆమ్ 93వ వాక్యంలో ఇలా ఉంది : “దైవదూతలు తమ ప్రభువు ఆదేశానుసారం వారిని కొడుతుంటారు.” ఇంకా అల్లాహ్ తఆలా వారితో, “ఇది మీరు చేసిందానికి ప్రతిఫలం” అని అంటాడు.

55వ వాక్యం : ఈ సూరాలోనే 22వ వాక్యంలో తమ బుద్ధిబలాన్ని ఉపయోగించనివారు నీచమైన జంతువుల వంటివారని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు. 55వ వాక్యంలో అవిశ్వాసుల మార్గాన్ని అవలంబించిన వారు నీచమైన జంతువుల వంటి వారని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు. దీనివల్ల తెలిసిందేమిటంటే బుద్ధిని ఉపయోగించకపోవటం, అవివేకంగా, అంధుల్లా ప్రవర్తించటం మానవ స్థాయి నుండి వేరు చేస్తుంది. అవిశ్వాసం అంధత్వానికి ఫలితం అని అల్లాహ్ ఉపదేశిస్తున్నాడు. అందువల్ల విశ్వాస మార్గం బుద్ధివివేకాల మార్గం. అవిశ్వాసం అంధత్వానికి మారు పేరు. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్)

56-58 వాక్యాల వివరణ : ప్రత్యేకంగా ఇక్కడ యూదులు సంబోధించబడ్డారు. ఇక్కడ యూదుల మూడు వాదనలు ఉండేవి. ప్రవక్త(స) వారితో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఒప్పందం ప్రకారం ఐకమత్యంగా ఉండాలని, మనలో ఏ ఒక్కరిపైనా శత్రువు దాడిచేస్తే అందరం కలసి దాడిచేద్దాం అని నిశ్చయించుకున్నారు.

అయినప్పటికీ వారు ప్రవక్త (స) నూ, ముస్లిములనూ నాశనం చేయటానికి ఖురైష్ ప్రజలతో కలిసి కుట్రలు పన్నుతారు. కుదుర్చుకున్న ఒప్పందానికి వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించసాగారు. ఇలాంటి మోసగాళ్ళతో ఒప్పందం కుదరదని, బహిరంగంగా దాడికి దిగితే ఎదుర్కోవాలని, ఇంకా మోసగాళ్ళుగా గుర్తించబడిన వాళ్ళతో ఒప్పందం రద్దయిందని ప్రకటించమని ఆదేశించడం జరిగింది. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్).

ఒప్పందాన్ని గౌరవించటం తప్పనిసరి

దీని అర్థం ఏమిటంటే ఒక జాతితో మనకు ఒప్పందం కుదిరి ఉంటే తరువాత ఆ జాతివారు తమ ఒప్పందాన్ని విస్మరించి మనకు వ్యతిరేకంగా ఏదైనా యుద్ధంలోపాల్గొంటే, మనం కూడా ఒప్పందం యొక్క నైతిక బాధ్యతల నుండి విముక్తి పొందుతాము. అప్పుడు ఆ జాతితో యుద్ధం చేసే హక్కు మనకు లభిస్తుంది. ఒకవేళ ఇంకో జాతితో మనం యుద్ధం చేస్తూ ఉంటే మనతో ఒప్పందం చేసుకున్న జాతి వ్యక్తులను మన శత్రువులతో పాటు చూస్తే మనం వారిని చంపటానికి, వారితో కఠినంగా వ్యవహరించటానికి ఎంతమాత్రం సందేహించరాదు. ఇంకా ప్రవక్త (స) ఒప్పందం నియమాన్ని విస్తరింపజేసి అన్ని రంగాల్లోనూ నియమాలను ఏర్పాటు చేసారు.

ఉదా : “నీకు నమ్మకద్రోహం చేసినవారికి నువ్వు నమ్మకద్రోహం చేయకు.”

59వ వాక్యం వివరణ : ఇక్కడ బద్ర్ యుద్ధమైదానం నుండి ప్రాణాలు రక్షించుకొని పారిపోయిన ఖురైషులు అని అర్థం. వీరు ఎంతమాత్రం తాము అల్లాహ్ పట్టునుండి తప్పించుకున్నాం అని భావించరాదు. అల్లాహ్ పట్టు నుండి ఎవరు తప్పించుకోగలరు? ఎవరు ఆయన్ని అశక్తుణ్ణి చేయగలరు? ఎవ్వరూ లేరు. (త్రెసీరుప్రహ్మాన్)

అవసరం వస్తే వెంటనే యుద్ధం చేయటానికి మీ వద్ద యుద్ధ సామగ్రి సైనిక బలమూ ఎల్లప్పుడూ సిద్ధంగా ఉండాలి. ప్రవక్త (స) మెంబరుపై నిలబడి మరోసారి ఇలా అన్నారు : “శక్తి అంటే విలువిద్య అని గుర్తుంచుకోండి.” (ఇబ్నెమాజా). విలువిద్య, గుర్రపుస్వారి నేర్పుకోండి. విలువిద్య గుర్రపుస్వారి కన్నా గొప్పది. (సునన్). గుర్రాలు మూడు రకాలు : (1) రహ్మానీ గుర్రం అంటే అల్లాహ్ మార్గంలో సేవలందించే గుర్రం. (2) షైతానీ గుర్రం - అంటే జూదంలో, గుర్రపు పందాలలో ఇంకా ఇతర నిషిద్ధ కార్యాలలో ఉపయోగించే గుర్రం. (3) సామాన్యమైనది. మానవుడు తన అవసరాలకు ఉపయోగించే గుర్రం. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(61) ఓ ప్రవక్తా! ఒకవేళ వారు శాంతి ఒప్పందాల వైపు మొగ్గు చూపితే వాటికి నీవు సమ్మతించు, అల్లాహ్ పై భారం వెయ్యి. ఆయనే అంతా వినేవాడూ, అన్నీ తెలిసినవాడూను.

(62) ఒకవేళ నిన్ను వారు మోసం చేయదలచుకుంటే నిస్సందేహంగా నీకు అల్లాహ్ చాలు. ఆయనే తన సహాయంతోనూ, ముస్లిముల ద్వారానూ నిన్ను ఆదుకున్నాడు.

(63) ఇంకా ముస్లిముల మధ్య ప్రేమానురాగాలు కల్పించినవాడు. ఒకవేళ నీవు భూ సంపదనంతా ఖర్చుపెట్టినా వారి హృదయాలను పరస్పరం కలిపి ఉండేవాడవు కావు. కానీ అల్లాహ్ వారి మనస్సులను కలిపాడు. నిస్సందేహంగా ఆయన మహా శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

(64) ఓ ప్రవక్తా! నీకూ, నిన్ను అనుసరించే విశ్వాసులకూ అల్లాహ్ చాలు.

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿61﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ
هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِبَصِيرَةٍ وَالْمُؤْمِنِينَ ﴿62﴾

وَاللَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا مَّا أَلَّفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ
بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿63﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿64﴾

8
6
4

ముస్లిములు శక్తిమంతంగా మారాలి

ఈ వాక్యంలో యుద్ధ మైదానంలో అవిశ్వాసులను ఎదుర్కోవడానికి తమ శక్తి మేరకు సైనిక బలాన్ని, యుద్ధ సామగ్రిని, ఆయుధాలను కలిగి సిద్ధంగా ఉండాలని ఆదేశించబడింది. ఆ కాలంలో గుర్రాలకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత ఉండేది. అందువల్లే వాటి గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. అరబ్బుల సాంప్రదాయం ప్రకారం యుద్ధసమయం వస్తే సైనికులు తమ వద్ద ఉన్న ఆయుధాలతో యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యేవారు, కాని ఈ వాక్యంలో సైనికబలం, ఆయుధ బలం, యుద్ధసామగ్రి సాధ్యమైనంత అధికంగా సమకూర్చుకొని సిద్ధమవ్వాలని ఆదేశించబడింది. ఈనాడు యుద్ధంలో విమానాలకూ, టాంకులకు ప్రాముఖ్యత ఉన్నట్లే, ఆనాడు గుర్రాలకు ప్రాముఖ్యత ఉండేది.

ప్రవక్త (స) మేలుజాతి గుర్రాలంటే చాలా ఇష్టపడేవారు. జిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (రజి) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు - ఒకసారి ప్రవక్త (స) గుర్రాల నుదుటిపై తన చేతి వ్రేలితో నిమరుతూ “గుర్రాల నుదుట తీర్చుదినం వరకు మేలు, శుభం, ప్రతిఫలం, యుద్ధప్రాప్తి ఉంచబడింద”ని పలుకుతూ ఉండగా నేను చూసాను. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.2887)

మీ శత్రువులపై అల్లాహ్ మరియు మీ ప్రభావం ఉండాలని, మిమ్మల్ని బలహీనులుగా వారు భావించకూడదని, మీపైదాడి చేసే దైర్యం వారికి కలుగకూడదని, మిమ్మల్ని యుద్ధ సన్నాహాలకు ప్రోత్సహించడం జరిగింది, ఈ లక్ష్యానికి గాను మీరు ఏది ఖర్చుచేసినా ధన, మాన, ప్రాణాలు, సమయం, ప్రయత్నం, ఇవన్నీ వృధా కావనీ, వీటికి తప్పకుండా ప్రతిఫలం లభిస్తుందని సెలవియ్యబడింది. ఈ ఆదేశాలు కేవలం ఒక ప్రత్యేక కాలానికి కాకుండా అన్ని కాలాలకు వర్తిస్తాయి.

(65) ఓ ప్రవక్తా! ముస్లిములను యుద్ధానికి ప్రోత్సహించుము. మీలోని ఇరవైమంది ధైర్యం గలవారు వారి రెండు వందల మందిని జయిస్తారు. వందమంది ఉంటే వేయిమంది తిరస్కారులను జయిస్తారు. ఎందుకంటే వారు బుద్ధిహీనులు.

(66) ఇప్పుడు అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తేలికచేసాడు. ఇంకా మీలో బలహీనత ఉందని ఆయనకు తెలుసు. కనుక మీలో సహన స్థైర్యాలు గల వందమంది రెండు వందల మందినీ, ఇంకా వేయిమంది రెండు వేలమందిని అల్లాహ్ ఆజ్ఞానుసారం జయించగలరు. అల్లాహ్ సహనం గలవారితో ఉన్నాడు.

(67) భూమిలో శత్రువులను పూర్తిగా అణచనంత వరకు, తన వద్ద యుద్ధ ఖైదీలను ఉంచుకోవడం అనేది ఏ ప్రవక్తకూ తగదు. మీరు ఇహలోక ప్రయోజనాలను కోరుకుంటున్నారు. కాని అల్లాహ్ (మీకోసం) పరలోకాన్ని కాంక్షిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ శక్తిమంతుడూను, వివేకవంతుడూను. (68) ఒకవేళ ముందే దీన్ని గురించి అల్లాహ్ ఆదేశం వ్రాయబడి ఉండకపోతే, మీరు తీసుకున్నదానికి పర్యవసానంగా మిమ్మల్ని కఠినంగా శిక్షించడం జరిగేది. (69) కనుక మీరు పొందిన ధనాన్ని తినండి. అది ధర్మసమ్మత మైనదీను, పవిత్రమైనదీను. అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడూ, కరుణించేవాడూను.

(70) ఓ ప్రవక్తా! నీ అధీనంలో బందీలుగా ఉన్నవారితో ఇలా అను : “మీ హృదయాలలో ఏ పాటి మంచితనమైనా ఉందని అల్లాహ్ కు తెలిస్తే, ఆయన మీ వద్ద నుండి తీసుకున్న దానికంటే ఎంతో అధికంగా మీకు ప్రసాదిస్తాడు. మీ తప్పులను క్షమిస్తాడు. అల్లాహ్ మన్నించేవాడూ, కరుణించే వాడూను.”

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ ۗ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ طَبِيرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿65﴾

أَلَّنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا ۗ فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿66﴾

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ ۗ تُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا ۗ وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿67﴾

لَوْ لَا كَتَبَ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَهَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿68﴾

فَاكُفُوا بِمَا غَنَمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿69﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى ۗ إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿70﴾

(71) కాని వారు నీకు ద్రోహం తలపెడితే, ఇంతకు పూర్వం వారు అల్లాహ్ కు ద్రోహం చేసే ఉన్నారు. ఈ కారణంగా అల్లాహ్ వారిని నీ అధీనంలోకి తెచ్చాడు. అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, ఆయన వివేచనాపరుడు.

(72) విశ్వసించి వలసపోయినవారూ, అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ప్రాణాలను, సంపదలనూ, ధారపోసి పోరాడినవారు, వలసవచ్చిన వారికి ఆశ్రయమిచ్చి సహాయం చేసినవారూ, వారే పరస్పరం స్నేహితులు, సంరక్షకులూను. అయితే విశ్వసించి వలసపోనివారు వలస రానంతవరకు వారి సంరక్షణతో మీకు సంబంధం లేదు. ఒకవేళ వారు ధార్మిక వ్యవహారాలలో మీ సహాయం కోరితే, వారికి సహాయం చేయటం మీ విద్యుక్త ధర్మం, కాని మీరు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న జాతికి వ్యతిరేకంగా మాత్రం కాదు. మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

(73) సత్య తిరస్కారులు పరస్పరం సహాయం చేసుకుంటారు. మీరు గనక పరస్పరం సహాయం చేసుకోకపోతే, భూమిపై మహా ఉపద్రవం, అల్ల కల్లోలం చెలరేగి ఉండేవి. (74) విశ్వసించి అల్లాహ్ మార్గంలో వలసపోయినవారూ, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాటం సలిపినవారూ, వారికి ఆశ్రయం కల్పించి సహాయం చేసినవారూ - అసలు విశ్వాసులు వారే. వారి పాపాలకు క్షమాపణ, వారికి మంచి ఉపాధి లభిస్తాయి. (75) ఆ తరువాత విశ్వసించి వలస వచ్చినవారు, మీతో కలసి పోరాడిన వారు కూడా మీ వారే. కాని అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం రక్త సంబంధం గలవారు ఎక్కువ హక్కుదారులు. నిస్సం దేహంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయము తెలుసు.

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ
فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا
أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
حَتَّى يُهَاجِرُوا ۗ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ إِلَّا
تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ
كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ
الْبُؤْمِنُونَ حَقًّا ۗ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾
وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ ۗ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

61 - 75 వాక్యాల వివరణ :

ఆయత్ల మధ్య సంబంధం : వెనుకటి వాక్యంలో ముస్లిములను శక్తిమంతంగా మారాలని ఆదేశించబడింది.

అవిశ్వాసులు ముస్లిములకు భయపడేటట్లు, యుద్ధం చేసే అవకాశమే రానంతగా సిద్ధంగా ఉండాలని ఆదేశించబడింది. ముస్లిములు ఐకమత్యంగా కలిసి కట్టుగా ఉంటేనే శక్తిమంతంగా ఉంటారు. జాతికోసం తన సమస్తాన్ని అర్పించిన వ్యక్తికి ఇహపరలోకాల్లో తప్పకుండా మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఒకవేళ అవిశ్వాసులు శాంతి ఒప్పందాలకు ప్రయత్నిస్తే వారితో ఒప్పందం కుదుర్చుకోండి అని ఆదేశించబడింది.

జీవితంలో యుద్ధం చాలా అవసరం. శత్రువు మనల్ని చంపాలనుకున్నా, మన మానమర్యాదలపై దాడిచేసినా, మన సంపదపై దాడిచేసినా, మన ధార్మిక సంస్కృతిపై దాడి చేసినా మనం మన ధన, ప్రాణాలను అర్పించి ధర్మాన్ని రక్షించే నిమిత్తం శత్రువుతో యుద్ధం చేయటం తప్పనిసరి.

వ్యాఖ్యానం : యుద్ధ సన్నాహాలు సంపూర్ణంగా చేస్తే దానివల్ల శత్రువు భయపడి శాంతి ఒప్పందాలకు ప్రయత్నిస్తాడు. ఇలాంటి అవకాశం వస్తే సంపూర్ణ శక్తి ఉన్నా ముస్లిములు శాంతి ఒప్పందాలకు సిద్ధం కావాలని ఉపదేశించబడింది. ఈ విధంగా వారు విశ్వసించే ప్రయత్నం చేయవచ్చు. ఇస్లాం స్వీకరించవచ్చు. ముస్లిములు శాంతి ఒప్పందం సమయంలో అల్లాహ్ పై భారం వేయాలి. ఎందుకంటే అవిశ్వాసుల మోసాల నుండి ద్రోహాల నుండి అల్లాహ్ మాత్రమే కాపాడుతాడు. (తైసీరుప్రహ్మాన్)

సంధివల్ల లాభం, శత్రువు కోరితే సంధి కుదుర్చుకోండి

ఈ రెండు వాక్యాల్లో ప్రవక్త (స)ని ఒకవేళ శత్రువు శాంతి ఒప్పందాలను కోరితే శాంతి ఒప్పందాలను కుదుర్చుకోవాలి. ఒకవేళ వారు మీకు మోసం చేయాలనుకుంటే మీకు అల్లాహ్ చాలు. అంటే వ్యవహారాల్లో పిరికిపందలుగా వ్యవహరించరాదు. అల్లాహ్ పై భారం వేసి సాహసంగా ప్రవర్తించాలి. శత్రువు మనసులో ఏముందో అని ఆలోచించకండి. శత్రువు కోరితే యుద్ధానికి, శాంతి చర్చలకు సిద్ధంగా ఉండాలి. శాంతి చర్చలకు అంగీకరిస్తే మీ సద్గుణాలు బహిర్గతమవుతాయి. అందువల్ల ఎప్పుడూ యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉంటూనే సంధికి అంగీకరించాలి.

ఇక్కడ వెనుకటి అంశం గురించి విశదపర్చబడింది. అన్నిటికంటే ముందు ప్రవక్త (స)ను ఇలా ఆదేశించబడింది : విశ్వాసులను యుద్ధానికి ప్రోత్సహించు. ఒకవేళ మీరు సంఖ్యలో తక్కువగా ఉన్నా శక్తి సామర్థ్యాలలో చాలా బలంగా ఉన్నారు. అందువల్ల మీలోని సాహసవంతులైన ఇరవై మంది, వారి రెండు వందల మందిని, మీ వందమంది, వారి వెయ్యిమందిని ఓడించగలరు. దీనికి కారణం అల్లాహ్ మీకు దూరదృష్టి ప్రసాదించటమే, వారికి దూరదృష్టి ప్రసాదించకపోవటమే.

ఈనాడు మనం దీన్ని బుద్ధిబలంగా, వివేకంగా, తెలివితేటలుగా పేర్కొంటాము. లక్ష్యాన్ని సాధించాలనే వ్యక్తి బాగా ఆలోచించి పోరాడుతాడు. అతని వద్ద అతని వ్యక్తిగత జీవితం కన్నా అతని లక్ష్యానికే ఎక్కువ విలువ ఉంటుంది. లక్ష్యానికి మించి జీవితానికి కూడా అతని వద్ద ఎలాంటి విలువ ఉండదు. అతడు సామాన్య సైనికుని కంటే అధికంగా శక్తి కలిగి ఉంటాడు. ఇద్దరిలో శారీరక శక్తిలో ఏమాత్రం వ్యత్యాసం ఉండదు.

67వ వాక్యం వివరణ : బద్ర్ యుద్ధంలో శత్రువులు బందీలుగా చిక్కినపుడు ఏం చేయాలి అనే ప్రశ్న తలెత్తింది. అప్పుడు ముస్లిములు చాలా పేదరికంలో, కష్టాల్లో ఉండేవారు. అందువల్ల పరిహారం తీసుకొని వదిలేద్దాం అనే ఆలోచన వచ్చింది. అబూబకర్ (రజి) దీన్నే సమర్థించారు. కొందరు వారిని నరికివేద్దాం అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఉమర్ (ర) కూడా ఈ అభిప్రాయాన్నే వ్యక్తపరిచారు. కాని ప్రవక్త (స) అధిక సంఖ్య సమర్థించిన అభిప్రాయం ప్రకారం తీర్పు చేసారు. బందీలకు బదులుగా పరిహారం తీసుకొని విడిచిపెట్టటం జరిగింది. పరిహారం చెల్లించనివారిని ఆపి వేయడం జరిగింది. (ముస్లిమ్). అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్)

ఈ వాక్యంలో బందీలకు బదులుగా పరిహారం తీసుకోవటాన్ని వాంఛనీయంగా భావించలేదు. వారిని విడిచిపెట్టడం కన్నా వధిస్తే బాగుండేదని చెప్పబడింది. ఇక ముందు అలా జరక్కూడదని ఉపదేశించడం జరిగింది. ముస్లిములు అవిశ్వాసులపై ఆధిక్యత పొందినపుడు వారిని సమూలంగా నరికివేయాలి. దీనివల్ల అవిశ్వాసం తలదించుతుంది. ఇస్లాం, ముస్లిముల భయం అవిశ్వాసుల హృదయాల్లో చోటు చేసుకుంటుంది. (త్రైసీరుల్ ఖుర్ఆన్). “ఇక్కడ మీరు ఇహలోక ధనం ఆశిస్తున్నారు” అంటే పరిహారం తీసుకొని ఖైదీలను విడుదల చేయటం అన్నమాట.

68వ వాక్యం వ్యాఖ్యానం : వ్రాయబడిన విషయంలో వ్యాఖ్యానకర్తల అభిప్రాయాలు చాలా ఉన్నాయి. కొందరు యుద్ధప్రాప్తి ధర్మసమ్మతం గురించి ఉందని, అంటే జాతకంలో ముస్లిములకు యుద్ధధనం దక్కతుంది అని వ్రాసి ఉంది. యుద్ధప్రాప్తి వారికి ధర్మసమ్మతం అవుతుంది అని వ్రాయబడి ఉంది. కొందరు ప్రవక్త (స) ఉండటం వల్లనే దైవశిక్ష అవతరించలేదని అభిప్రాయపడుతున్నారు. (ఫత్‌హుల్ ఖదీర్, అహ్‌సనుల్ బయాన్)

“గాయపరచబడిన పామును వదలటం తన జీవితానికి ముప్పు తెచ్చుకోవటమే” ప్రవక్త (స)ని ఉద్దేశించి చెప్పినప్పటికీ ఇది ముస్లిములకు వర్తిస్తుంది. బద్ యుద్ధంలో అవిశ్వాసుల పాదాల క్రింద భూమి కదిలిపోయింది. ముస్లిములు వారిని చంపటానికి బదులు వారిని బంధించడంలో నిమగ్నమయిపోయారు. చాలామంది అవిశ్వాసులు తప్పించుకుపోయారు. ఆపై ప్రవక్త (స) ఆదేశంపై ముస్లిములు తాము ఆకలితో ఉండి తమ వద్ద ఉన్న ఎండు రొట్టెలను ఖైదీలకు తినిపించారు. ఆ తరువాత పరిహారం తీసుకొని ఖైదీలను విడిచిపెట్టడం కూడా జరిగింది. దైవవాణి అవతరించకముందు వారిని ఏం చేయాలని సహాబులతో సంప్రదించారు. అబూబకర్ (రజి) పరిహారం తీసుకొని వదలివేయాలని, ఉమర్ (రజి) చంపివేయాలని సలహా ఇచ్చారు. ప్రవక్త (స) అబూబకర్ (రజి) సలహాను స్వీకరించి పరిహారాన్ని నిర్ణయించుకున్నారు. తరువాత వారిలో చాలామంది ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఇస్లాంకు అమోఘమైన సేవలందించారు. కాని దైవవాణి రాకుండా ఈ నిర్ణయం తీసుకోబడింది. అల్లాహ్‌తఆలా ఈ వాక్యాలను హెచ్చరికగా అవతరింపజేసాడు. మిమ్మల్ని శత్రువులను వదలివేయడానికి, ధనం వసూలు చేయటానికి పంపలేదని ఉపదేశించటం జరిగింది. మా ఉద్దేశం కేవలం సత్యావిష్కరణ మాత్రమే. ఇస్లాం సర్వమానవాళి ధర్మంగా ఉద్భవించే వాతావరణం సృష్టించేందుకే ఇదంతా జరుగుతుంది. మిమ్మల్ని మధ్యస్థ సమాజంగా ప్రత్యేక స్థానం కల్పించటం జరిగింది. ఇవన్నీ వాస్తవం కానంతవరకు మీరు యుద్ధ ఖైదీలను ఉంచి పరిహారం తీసుకోవటం తగదు. బద్ యుద్ధంలో పూర్తిగా అవిశ్వాసులను నివారించి ఉంటే ఉహద్ యుద్ధానికి వారిలో సైనికులే ఉండేవారు కారు. మేము అనుమతించకుండా ఉండి ఉంటే మిమ్మల్ని శిక్షించడం జరిగేది. మేము కొన్ని షరతులతో అనుమతి ఇచ్చాం. కాని మీ అనుచరులు సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేదు. ఇది ప్రారంభం గనుక అయిందేదో అయ్యింది. ఇక ముందు దీన్ని విధిగా భావించాలి. ఇలా మందలించిన మీదట తన దయాగుణాన్ని ప్రదర్శిస్తూ మీకు దక్కిన యుద్ధ ధనం పరిశుద్ధమైనదని, దీన్ని మీరు అనుభవించవచ్చని సెలవీయబడింది.

70వ వాక్యం వివరణ : ఒకవేళ ఇస్లాం స్వీకరించాలనే ఆలోచనే ఉంటే ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత మీరు నష్టపరిహారంగా పోగొట్టుకున్న దానికన్నా అధికంగా ప్రసాదించటం జరుగుతుంది. ఇలాగే జరిగింది కూడా. ఖైదీగా ఉన్న అబ్బాస్ (రజి) మొదలైనవారు ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్‌తఆలా ప్రపంచంలోనూ ధన సంపదలను ప్రసాదించాడు.

71వ వాక్యం వివరణ : తమ్ము తాము ముస్లిములుగా ప్రదర్శించి మీకు ద్రోహం తలపెట్టడలచిన వారు దీనికన్నా ముందు అవిశ్వాసానికి గురయి అల్లాహ్‌కు ద్రోహం చేసారు. ముస్లిముల చేతుల్లో ఖైదీలుగా మారారు. అందువల్ల ఇక ముందు కూడా అవిశ్వాసాన్ని అవలంబిస్తే నీచమైన, నికృష్టమైన అధోగతికి గురికావటం తప్ప ఇంకేమీ లభించదు. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

ముస్లిములు ఇస్లాం మరియు ఈమాన్‌పై ఏకం కావాలి

ఈ వాక్యం నుండి చివరి వరకు ఈమాన్, వలసపోవటానికి ఏకం కావాలని, విశ్వాసం, వలసపోవడం ద్వారా పరస్పరం సహకరించుకోవాలని ఆదేశించబడింది. అజ్ఞాన కాలం నాటి కుటుంబ, వంశ సంబంధాలు, బాధ్యతలు రద్దు చేయబడ్డాయి. విశ్వసించిన వారు వలసపోయి మదీనాలో నివసిస్తున్న ముస్లిములతో కలిసి అవిశ్వాసులతో యుద్ధం చేయిస్తున్నారు - వీరంతా ఒక సంఘంఅని, వీరు పరస్పరం స్నేహితులని ఆదేశించబడింది. అంటే ఇస్లామీయ సమాజాన్ని కొన్ని ప్రత్యేకతల రీత్యా వ్యవస్థాపనకు బలపర్చుటకు ఆదేశించబడింది. ఫలితంగా అన్నార్లు, ముహాజిర్లు అవిశ్వాసుల పాలిట ఉక్కుగోడలా ఉంటారు.

‘వలీ’ అంటే, అరబీ భాషలో సమర్థకుడు, సహాయకుడు, సన్నిహితుడు, బాధ్యుడు అనే అర్థాలు వస్తాయి. హిజ్రత్ తర్వాత మదీనాలో ఏర్పడిన ముస్లిం సమాజానికి ప్రాతిపదిక వంశం, కుటుంబం, బంధుత్వం కాక కేవలం విశ్వాసం, ఇస్లామ్‌గా ఏర్పడ్డాయి. ఇస్లాంకు పూర్వం ప్రజలు వంశం, కుటుంబం, బంధుత్వం అనే ప్రాతిపదికలపై సహాయం చేసుకునేవారు.

కాని ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత ఇస్లాం మహత్వం వల్ల ప్రజలు ఒక్కసారిగా మారిపోయారు. మక్కా నుండి మదీనా వలసపోయిన ముస్లిములకు తమ ఇళ్ళను ఇచ్చివేసారు. అన్నార్లు, తమ ధనంలో, సంపదలో ముహాజిర్లను భాగస్వాములుగా చేసుకున్నారు. ఇదంతా కేవలం విశ్వాసం, ఇస్లాం ప్రాతిపదికన జరిగింది.

ఎక్కడ బంధుత్వాల, కుటుంబాల, వంశాల, భాషల, వర్గాల పక్షపాతాలు ఉండవో వాస్తవంగా అదే ముస్లిం సమాజం. ఈ సమాజం సత్యం ప్రాతిపదికన ఏర్పడుతుంది. ఈ సమాజంలో ప్రజలు కేవలం ధార్మిక సోదరత్వం వల్లే పరస్పరం సహాయ సహకారాలు అందిస్తారు. ఇతర ఏ స్వలాభాల కోసమూ కాదు.

73వ వాక్యం వివరణ: ఒకవేళ ముస్లిములు అల్లాహ్ ఆదేశానుసారం పరస్పరం స్నేహభావం ఉంచకపోతే, అవిశ్వాసులతో సంబంధాలు త్రొక్కుకోకపోతే చాలా పెద్ద పెద్ద ఉపద్రవాలు సంభవించవచ్చు. ముస్లిములు బలహీనతకు గురవుతారు. అవిశ్వాసులలో కలిసిపోతారు. చివరికి ఇస్లాం నుండి వెనుతిరగవచ్చు. ఇలా జరక్కపోయినా అవిశ్వాసుల మూఢాచారాలకు, పద్ధతులకు అలవాటుపడతారు. ఒకవేళ ముస్లిములు ఐకమత్యంగా ఉండకపోతే అవిశ్వాసులు వారికి వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్ని వారిపై దాడిచేయగలరు. ఇంకా వారి ప్రాంతాలను ఆక్రమించటం జరుగుతుంది. (త్రైసిరుప్రహ్మీన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

9. సూరె తౌబా పరిచయం

వ్యాఖ్యానకర్తలు దీనికి అనేక రకాల పేర్లు పెట్టారు. వీటిలో రెండు మాత్రమే ప్రాముఖ్యత పొందాయి. ఒకటి తౌబా. ఎందుకంటే ఇందులో కొందరు విశ్వాసుల తౌబా గురించి ప్రస్తావించబడింది. రెండవది బరాఅత్. ఎందుకంటే ఇందులో అవిశ్వాసులతో చేసుకున్న ఒప్పందాలన్నీ రద్దు చేయబడ్డాయి. ఖుర్ఆన్‌లో ఈ ఒక్క సూరా ప్రారంభంలో మాత్రమే 'బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్' అని వ్రాయబడి లేదు. దీనికూడా అనేక కారణాలు వ్యాఖ్యానకర్తలు వ్యక్తపరిచారు.

కాని నిజం చెప్పాలంటే సూరె అన్‌ఫాల్, సూరె తౌబాలు ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి. ఈ సూరా సూరె అన్‌ఫాల్ తతిమ్మా భాగంలా ఉంది. అందువల్లే ప్రవక్త (స) దీని ప్రారంభంలో 'బిస్మిల్లాహ్'ని పేర్కొనలేదు. ప్రవక్తను అనుసరిస్తూ సహాబులు కూడా దీని ప్రారంభంలో బిస్మిల్లాహ్ వ్రాయలేదు. ఇదిపెద్ద సూరాల్లో ఏడవది. ఒకవేళ ఎవరైనా సూరె తౌబా నుండే పఠనం ప్రారంభిస్తే, 'బిస్మిల్లాహ్' పఠించవచ్చును. (అహ్‌సనుల్ బయాన్)

సూరె అన్‌ఫాల్, సూరె తౌబాలో యుద్ధ ప్రస్తావన ఉంది. రెండు సూరాల లక్ష్యాలు వేరుగా ఉన్నాయి. అందువల్లే రెంటికీ వేరుగా పేర్లు పెట్టడం జరిగింది. సూరె అన్‌ఫాల్‌లో ముస్లిములను అవిశ్వాసులకు వ్యతిరేకంగా ఏకం కావాలని, తమ నాయకుని ఆజ్ఞాపాలన చేయాలని ఆదేశించబడింది. సూరె తౌబాలో అవిశ్వాసాన్ని, విగ్రహారాధనను వీడకపోతే మాతో యుద్ధం తప్పదని అవిశ్వాసులను హెచ్చరించడం జరిగింది.

సహాబులు ముందు సర్వసన్నాహాలు చేసుకొని తర్వాత యుద్ధం చేసారు. అందువల్లే వారు విజయం పొందారు. ఈనాడు ముస్లిములు శత్రువులతో యుద్ధం చేస్తున్నారు. ప్రతిచోట ఓటమిని చవిచూస్తున్నారు. ఎందుకంటే వారు యుద్ధ సన్నాహాలు చేయటం లేదు. యుద్ధ సన్నాహాలు అంటే ముస్లిములంతా ఏకమవ్వాలి. సంగఠితంగా ఉండాలి. ఒకే నాయకుని ఆధ్వర్యంలో తమ సర్వస్వాన్ని ధారపోసే భావాలతో ధర్మ సంస్థాపన కొరకు పోరాడాలి. అప్పుడు దైవ సహాయం వల్ల విజయం పొందుతారు.

ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం కొరకు ప్రకటన :

అరబ్ రాజ్య వ్యవస్థ, యంత్రాంగం అంతా ముస్లిముల చేతుల్లోకి వచ్చిన తర్వాతనే సూరె తౌబా అవతరించింది. ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం తప్పనిసరి అయింది. దీనివల్ల అరబ్బు భూభాగాన్ని శాంతి నిలయంగా మార్చే ప్రయత్నం ఫలిస్తుంది. ఈ సూరాలో ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం గురించి ప్రకటించటం జరిగింది. దీని ముఖ్యాంశాలు ఇవి :

1. అరబ్ నుండి విగ్రహారాధనను పూర్తిగా నిర్మూలించాలి. ఇస్లాం కేంద్ర స్థానం చెడులన్నిటి నుండి

పరిశుద్ధం కావాలి. స్వదేశంలో ఎలాంటి ఉపద్రవాలు తలెత్తకుండా ఉండాలి.

2. కాబతుల్లాహ్ నిర్వహణా బాధ్యతలను ముస్లిములు చేపట్టాలి. దాని సరిహద్దుల వరకు ఉన్న విగ్రహారాధన అజ్ఞాన కాలపు మూఢాచారాలను నిర్మూలించాలి.

3. ఆరబ్బు సంస్కృతి, సామాజిక జీవితం నుండి అజ్ఞానకాలపు జ్ఞాపకాలను, చిహ్నాలను మటుమాయం చేయాలి.

4. అరేబియాలో ఇస్లాం పూర్తిగా వ్యాపించిన తర్వాత అరబ్ వెలుపలి ప్రాంతాలలో ఇస్లాంని వ్యాపింపజేయాలి. ఇప్పటి వరకు కపటుల పట్ల సడలింపుల వైఖరి అవలంబించబడింది. కాని ఇప్పుడు ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం పటిష్ఠంగా తయారైంది. అతి సులువుగా తమ శత్రువులను ఎదుర్కొనే శక్తి కలిగి ఉంది. అందువల్ల ఇప్పుడు కపటుల పట్ల, విగ్రహారాధకుల పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించవలసిన ఆవశ్యకత ఏర్పడింది.

అందువల్లే ప్రవక్త (స) తబూక్ యుద్ధ సమయంలో ఒక కపటాచారి సువైలమ్ ఇంటికి నిప్పంటించమని ఆదేశించడం జరిగింది. అక్కడ కపటులు ముస్లిములను యుద్ధంలో పాల్గొనకుండా చేయాలని కుట్రలు పన్నుతుండేవారు. ప్రవక్త (స) తబూక్ యుద్ధానంతరం తిరిగి వచ్చి మస్జిదె జిరార్ని కూల్చివేయాలని ఆదేశించారు.

ఇప్పుడు ఇస్లామ్ అరబ్ లోనే కాక ఇతర ప్రాంతాలకు వ్యాపించింది. ఒంటరిగా ముస్లిమేతరులందరితో పోరాడే సమయం ఆసన్నమయింది. ఈ సమయంలో అల్ప విశ్వాసము చాలా ప్రమాదకరంగా తయారైంది. ఎవరు తబూక్ యుద్ధంలో పాల్గొనకుండా, అలసత్వాన్ని, పిరికితనాన్ని ప్రదర్శించారో వారి పట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించడం జరిగింది. విశ్వాసులు, సత్యవంతులలో లక్ష్యసాధన, ధైర్యసాహసాలు సన్నగిల్లకుండా, స్థిరంగా ఉండేందుకు ఇది దోహదపడుతుంది.

9. తౌబా

ఆయత్లు : 129

అవతరణ : మదీనాలో

(1) అల్లాహ్ తరఫు నుండి, ఆయన ప్రవక్త తరఫు నుండి ముష్రిక్కులతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న మీకు విముక్తి ప్రకటించబడుతుంది. (2) కనుక (ఓ ముష్రిక్కులారా!) మీరు దేశంలో నాలుగు నెలలు స్వేచ్ఛగా తిరగండి. మీరు అల్లాహ్ను అశక్తుణ్ణి చేయలేరని తెలుసుకోండి. ఇంకా అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులను తప్పకుండా అవమానంపాలు చేస్తాడు.

(3) గొప్ప హజ్ రోజున సమస్త ప్రజలకు అల్లాహ్ తరఫు నుండి, ఆయన ప్రవక్త తరఫు నుండి చెయ్యబడే బహిరంగ ప్రకటన ఏమిటంటే, నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ విగ్రహారాధకులకు బాధ్యుడు కాడు. ఇంకా ఆయన ప్రవక్త కూడా. ఒకవేళ మీరు పశ్చాత్తాపపడితే అది మీకే మేలు. ఒకవేళ విముఖులైతే మీరు అల్లాహ్ను అశక్తుణ్ణి చేయలేరని తెలుసుకోండి. ప్రవక్తా! అవిశ్వాసులకు కఠిన శిక్ష గురించిన శుభవార్త వినిపించు.

(4) మీరు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న అవిశ్వాసులు తప్ప. ఎందుకంటే వారు తమ ఒప్పందం విషయంలో ఎలాంటి కొరతా చేయలేదు. మీకు వ్యతిరేకంగా వారు ఎవరికీ సహాయం చేయలేదు. అటువంటి వారితో మీరు ఒప్పందాన్ని గడుపు వరకు పాటించండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారినే ప్రేమిస్తాడు. (5) కనుక నిషిద్ధ మాసాలు గడిచిన తర్వాత ముష్రిక్కులను చంపివేయండి. ఎక్కడ కనిపిస్తే అక్కడ వారిని పట్టుకోండి, చుట్టుముట్టండి. మాటువేసి వారి కొరకు పొంచి కూర్చోండి. ఒకవేళ వారు పశ్చాత్తాపపడితే, నమాజును స్థాపిస్తే, జకాత్ చెల్లిస్తే వారిని విడిచిపెట్టండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడూ, కరుణించేవాడూను.

﴿1﴾ 129 آيَاتُهَا ﴿9﴾ سُورَةُ التَّوْبَةِ مَدِينَةُ ﴿16﴾ رُكُوعَاتُهَا

بَرَآءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿1﴾

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ فَخْرِي
الْكُفْرِينَ ﴿2﴾

وَإِذْ أُنزِلَتْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَأَنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ
وَبَرَّيْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابِ الْيَمِّ ﴿3﴾

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ
يَنْقُصُواكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ
أَحَدًا فَلَتَمُوتُوا إِلَيْهِمْ عَاهَدْتُمْ إِلَىٰ مَدَائِهِمْ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿4﴾

فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ
وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿5﴾

(6) ఒకవేళ అవిశ్వాసులలో ఎవరైనా శరణుగోరి మీ వద్దకు రాదలిస్తే అతనికి శరణు ఇవ్వండి. అతడు అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని వినేవరకు. తరువాత అతన్ని అతని సురక్షిత ప్రాంతం వరకు చేర్చండి. ఇదంతా ఎందుకంటే వారు అజ్ఞానులు గనుక.

(7) అల్లాహ్ వద్ద, ఆయన ప్రవక్త వద్ద విగ్రహారాధకులతో ఒప్పందం అనేది ఎలా సాధ్యం? అయితే మీరు “మస్జిదె హరామ్” వద్ద సంధి కుదుర్చుకున్న వారితో తప్ప. వారు మీతో మంచిగా ప్రవర్తించినంత వరకు మీరూ వారితో మంచిగా ప్రవర్తించండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ దైవభీతిగలవారిని ప్రేమిస్తాడు.

(8) కాని ఇతర ముష్రికులతో ఏ ఒడంబడిక అయినా ఎలా సాధ్యం? మీపై ప్రాబల్యం ఉంటే మీ విషయంలో బంధుత్వాన్ని లెక్క చేయరు. ఏ ఒప్పందాన్నీ ఖాతరు చెయ్యరు. వారు నోటి మాటలతో మిమ్మల్ని సమాధానపర్చటానికి ప్రయత్నిస్తారు. కాని వారి మనసులు మాత్రం తిరస్కరిస్తున్నాయి. వారిలో చాలామంది అవిధేయులు.

(9) వారు అల్లాహ్ వాక్యాలను అల్పధరకు విక్రయించారు. ఇంకా అల్లాహ్ మార్గంలో అవరోధాలు కల్పిస్తున్నారు. వారు చేస్తున్నవన్నీ ఘోరాలే.

(10) ఏ విశ్వాసి విషయంలోనూ వారు బంధుత్వాన్ని లేదా ఒప్పందం నెరవేర్చటాన్ని ఖాతరు చేయరు. ఎల్లప్పుడూ నియమాలను ఉల్లంఘించేది వారే.

(11) ఒకవేళ వారు పశ్చాత్తాపపడితే, సమాజును స్థాపిస్తే, జకాత్ చెల్లిస్తే వారు మీ ధార్మిక సోదరులే. మేము మా ఆదేశాలను విజ్ఞుల కొరకు స్పష్ట పరుస్తున్నాము.

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ
حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَا آمَنَهُ ۗ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ
رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ ۗ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا
لَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُونَ عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ
إِلَّا وَلَا ذِمَّةً ۗ يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى
قُلُوبُهُمْ ۗ وَأَكْثَرُهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨﴾

اسْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن
سَبِيلِهِ ۗ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً ۗ وَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ ۗ وَنُفِصِلُ الْإِلَٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

(12) ఒకవేళ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న తర్వాత వారు మళ్ళీ తమ ప్రమాణాలను భగ్నం చేస్తే, మీ ధర్మం విషయంలో దాడులు చేస్తే అవిశ్వాస నాయకులతో యుద్ధం చెయ్యండి. ఎందుకంటే వారి ప్రమాణాలకు ఎలాంటి విలువ లేదు. బహుశా (కరవాలం శక్తితోనే) వారు మానుకోవచ్చు. (13) తమ వాగ్దానాలను భంగంచేసిన వారితో ప్రవక్తను దేశం నుండి బహిష్కరించాలని నిర్ణయించుకున్న వారితో మీరు యుద్ధం చేయరా? అతిక్రమించింది వారేకదా! ఏమిటి, మీరు వారికి భయపడుతున్నారా? మీరు విశ్వాసులే అయితే మీరు భయపడటానికి అల్లాహ్‌యే ఎక్కువ అర్హుడు. (14) కనుక వారితో యుద్ధం చెయ్యండి. అల్లాహ్ మీ చేతుల మీదుగా వారిని శిక్షిస్తాడు. వారిని నీచులుగా, హీనులుగా చేసి అవమానం పాలు చేస్తాడు. ఇంకా వారికి వ్యతిరేకంగా మీకు సహాయం చేస్తాడు. అనేకమంది విశ్వాసుల హృదయాలను శాంతింపజేస్తాడు. (15) వారి గుండెల మంటను దూరం చేస్తాడు. ఇంకా తాను కోరిన వారికి పశ్చాత్తాప భాగ్యం కలుగజేస్తాడు. అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడు, వివేకవంతుడూను. (16) మీరు మిమ్మల్ని విడిచిపెట్టడం జరుగుతుందని అనుకుంటున్నారా? వాస్తవానికి మీలో ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడే వారెవరో, అల్లాహ్‌నూ, ప్రవక్తనూ విశ్వాసులనూ మాత్రమే ఆప్తమిత్రులుగా చేసుకునే వారెవరో ఇంకా అల్లాహ్ చూడనే లేదు. మీరు ఏమి చేసినా అల్లాహ్‌కు తెలుస్తుంది. (17) విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్ మస్జిదులకు సేవకులుగా, సంరక్షకులుగా వ్యవహరించటానికి తగరు. ఎందుకంటే వారే స్వయంగా అవిశ్వాసులమని తమకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తున్నారు. వారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమైపోయాయి. నరకంలో వారు కలకాలం ఉంటారు.

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا
فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا
أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿12﴾

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا
بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
أَتُحْشَوْنَ لَهُمْ ۗ قَالَ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿13﴾

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ
وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ
مُؤْمِنِينَ ﴿14﴾

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿15﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا
رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيَجْزِيَ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿16﴾

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ
شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ ۗ أُولَٰئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ۗ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿17﴾

(18) అల్లాహ్ నూ, అంతిమదినాన్నీ విశ్వసించి సమాజును స్థాపించేవారు, జకాత్ చెల్లించేవారూ, కేవలం అల్లాహ్ కే భయపడేవారు మాత్రమే అల్లాహ్ మసీదులకు సేవకులూ, సంరక్షకులూ కాగలరు. వీరే సరైన మార్గంలో నడుస్తారు. (19) అల్లాహ్ నూ, అంతిమదినాన్నీ విశ్వసించి అల్లాహ్ మార్గంలో ప్రాణాలకు తెగించి కృషిచేసే వ్యక్తితో, హాజీలకు దాహం తీర్చటాన్ని, మస్జిదె హరామ్ సేవలు చెయ్యటాన్ని మీరు సమానంగా భావిస్తున్నారా? అల్లాహ్ వద్ద వారిద్దరూ సమానులు కారు. అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు రుజుమార్గం చూపడు. (20) విశ్వసించి అల్లాహ్ మార్గంలో వలసపోయి, తమ ధన ప్రాణాలతో పోరాడినవారే అల్లాహ్ వద్ద గొప్పవారు. వారే సాఫల్యం పొందేవారు. (21) వారి ప్రభువు వారికి తన కారుణ్యం, తన సంతోషాల శుభవార్తనూ, శాశ్వత భోగాలు గల స్వర్గవనాల శుభవార్తనూ తెలుపుతున్నాడు. (22) ఎల్లప్పుడూ వారు వాటిలో ఉంటారు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ వద్ద ఎంతో గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَسْ
إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَن يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَدِينَ ﴿18﴾

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَهَدَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿19﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۗ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ
اللَّهِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿20﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ
لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿21﴾

خُلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿22﴾

1 - 22 ఆయత్ల వివరణ

వ్యాఖ్యానం : ప్రవక్త (స) తరపున అవిశ్వాసులకు కేవలం నాలుగు మాసాల గడువు ఇవ్వబడింది. ఇది జిల్ హిజ్జా 10 నుండి ప్రారంభం అయ్యింది. ఇంకా రబీ ఉస్సానీ 10న ముగిసింది. ఈ గడువులోపల ఇస్లాం స్వీకరించాలి. ఇది అన్ని విధాలా క్షేమకరం. లేదా అరబ్ దేశం నుండి బయటికి పోవాలి. ఒకవేళ ఇస్లాం స్వీకరించకుండా అరబ్ దేశంలో ఉంటే కఠిన చర్య తీసుకోబడుతుంది. ఈ ఆదేశం నాలుగు మాసాల కన్నా తక్కువ గడువు ఉన్నవారికి ఇవ్వబడింది. అయితే కొందరితో నాలుగు మాసాల కన్నా అధికంగా గడువు ఉన్నవారిని ఇంకా గడువు మిగిలి ఉన్నవారికి పూర్తి గడువు ఇవ్వబడింది. (బుఖారీ - హ.నెం.1626)

6వ వాక్యం వివరణ : అవిశ్వాసుల్లో కొందరు ఖుర్ఆన్ వినాలని, వాస్తవం తెలుసుకోవాలని కుతూహలం గలవారు కూడా ఉన్నారని ఈ వాక్యంలో విశదపర్చబడింది. ఒకవేళ ఎవరైనా యుద్ధ సమయంలోనైనా శరణు కోరితే అతనికి రక్షణ కల్పించండి. అతను కోరినంత సేపు ఉండి ఖుర్ఆన్ వినాలి. అతను తిరిగి వెళ్ళదలచుకుంటే అతన్ని అతని ప్రాంతానికి సురక్షితంగా పంపించే ఏర్పాటు చేయాలి. దీని ఫలితంగా అతను తన సురక్షితమైన నివాసానికి చేరి ఎటువంటి బలవంతం, వత్తిడి లేకుండా ఆలోచిస్తాడు. తనకు నచ్చిన మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడు. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్)

(23) ఓ విశ్వాసులారా! మీ తండ్రులనూ, మీ సోదరులను కూడా మీ సహచరులుగా చేసుకోకండి, ఒకవేళ వారు విశ్వాసం కంటే అధికంగా అవిశ్వాసానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తే. మీలో వారిని సహచరులుగా చేసుకునేవారే దుర్మార్గులు.

(24) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా అను, ఒకవేళ మీ తండ్రులు, మీ కుమారులు, మీ సోదరులు, మీ భార్యలు, మీ బంధువులు, మీరు సంపాదించిన ఆస్తిపాస్తులు మందగిస్తాయేమోనని భయపడుతున్న మీ వ్యాపారాలు, మీరు ఇష్టపడే మీ గృహాలు అల్లాహ్ కంటే, ఆయన ప్రవక్త కంటే, ఆయన మార్గంలో శ్రమించటం కంటే మీకు ఎక్కువ ప్రియమైతే, అల్లాహ్ తన తీర్పును తీసుకువచ్చే వరకు నిరీక్షించండి. అల్లాహ్ పాపాత్ములకు మార్గం చూపడు.”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى
الْإِيمَانِ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿23﴾

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ
وَآزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ
اِقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسْكَنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
اللَّهُ بِأَمْرٍ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿24﴾

7, 8 వాక్యాల వివరణ : ఈ వాక్యాల్లో ఒప్పందం రద్దు చేయడం గురించి, ఇంకా వారికి కేవలం నాలుగు నెలలు మాత్రమే గడువు ఇవ్వడం గురించి పేర్కొనబడింది. అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త తరపు నుండి వాళ్ళకు రక్షణ ఎలా లభిస్తుంది? వాళ్ళు విశ్వసించలేదు. ప్రవక్త (స)ని అనేక బాధలకు గురిచేసారు. సత్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడారు. అసత్యాన్ని సమర్థించారు. భూమిపై అల్లకల్లోలాన్ని సృష్టించారు. అందువల్ల ప్రవక్త తరపున ఎలాంటి మినహాయింపులకూ వారు అర్హులు కారు. అయితే హుదైబియా ఒడంబడిక సందర్భంగా హరమ్ వద్ద బనీ బక్ర్ బీన్ కనాన వారితో ప్రవక్త (స) ఒప్పందం చేసుకున్నారు. వారు మంచిగా ప్రవర్తించినంత వరకు వారితో మంచిగా ప్రవర్తించడం జరుగుతుంది. (తైసీరుప్రహ్మాన్) తరువాత బనీ బక్ర్ వాళ్ళు కూడా ఒప్పందానికి వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించారు. ఈ సంఘటనను సూచిస్తూ ఇలాంటి వాగ్దాన భంగం చేసే వారితో ఒప్పందం ఎలా కుదురుతుందని, అవకాశం దొరికితే ముస్లిములను ఓడించాలనుకునే వారిపై ఏమాత్రం దయ చూపవద్దని ఆదేశించబడింది.

16వ వాక్యం వివరణ : వెనుకటి సూక్తులలో అవిశ్వాసులతో యుద్ధం చేయమని ఆదేశించిన తరువాత ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ (త) సహాబాలనుద్దేశించి ప్రపంచంలో మిమ్మల్ని పరీక్షించడం జరుగుతూ ఉంటుందని, మిమ్మల్ని పరీక్షించకుండా వదలిపెట్టడం జరగదని, ఒకసారి యుద్ధం రూపంలో, మరోసారి మరో రూపంలో పరీక్షలు వస్తుంటాయని సూచించటం జరిగింది. ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స) శత్రువులతో స్నేహ సంబంధాలు ఉంచరాదని, వారిని ప్రేమించరాదని ముస్లిములను ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఇది పరీక్షించటానికే.

17 - 19 వాక్యాల వివరణ : అల్లాహ్ మస్జిదులు అంటే మస్జిదె హరామ్. అంటే దైవగృహం మస్జిదె హరామ్ని నిర్మించటం, సంరక్షించడం విశ్వాసుల బాధ్యతని, అవిశ్వాసుల విగ్రహారాధకుల బాధ్యత కాదని సెలవియ్యబడింది. 18వ వాక్యంలో బహిరంగంగా వారు చేసే పుణ్యకార్యాలు తవాఫ్, ఉమ్రహ్, హాజీల సేవ చేయటం - వీటివల్ల విశ్వాసం లేని కారణంగా ఎటువంటి ఫలితం లభించదని, ఏ పుణ్య కార్యమైనా విశ్వసించి ప్రవక్త (స) పద్ధతి ననుసరించి చేస్తే ప్రతిఫలం లభిస్తుందని, లేకపోతే శ్రమంతా వృధా అవుతుందని బోధించబడింది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

(25) అల్లాహ్ అనేక సందర్భాలలో మీకు సహాయం చేసి ఉన్నాడు. ఇటీవల హునైన్ సంగ్రామం రోజున ఆయన సహాయం యొక్క మహిమను మీరు చూసి ఉన్నారు. ఆ రోజు మీరు మీ సంఖ్యాబలాన్ని చూసి గర్వపడ్డారు. కాని అది మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరాలేదు. భూమి విశాలంగా ఉన్నప్పటికీ మీకు ఇరుకైపోయింది. మీరు వెన్నుచూపి పారిపోయారు.

(26) తరువాత అల్లాహ్ తన ప్రశాంతతను తన ప్రవక్తపై విశ్వాసులపై అవతరింపజేసాడు. ఇంకా మీకు కనిపించని సైన్యాలను దించాడు. సత్య తిరస్కారులను శిక్షించాడు. సత్య తిరస్కారులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే.

(27) దీని తరువాత అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి పశ్చాత్తాప భాగాన్ని కూడా ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ మన్నించేవాడూ, కరుణించేవాడూను.

(28) ఓ విశ్వాసులారా! నిస్సందేహంగా విగ్రహారాధకులు అపరిశుద్ధులు. కనుక ఈ సంవత్సరం తరువాత వారు మస్జిదె హరామ్ చుట్టు ప్రక్కలకు కూడా రాకూడదు. ఒకవేళ మీకు దారిద్ర్య భయం కలిగితే అల్లాహ్ తలచుకుంటే మిమ్మల్ని తన అనుగ్రహంతో సంపన్నులుగా చెయ్యటం అసంభవం కాదు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడూ, వివేకం గలవాడూను.

(29) గ్రంథ ప్రజలలో అల్లాహ్ నూ, అంతిమ దినాన్నీ విశ్వసించని వారికి, అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త నిషిద్ధంగా నిర్ణయించిన దానిని నిషిద్ధంగా భావించని వారికి, ఇంకా సత్య ధర్మాన్ని తమ ధర్మంగా చేసుకోనివారికీ వ్యతిరేకంగా యుద్ధం చేయండి. వారు స్వయంగా తమ చేతులతో జిజ్ఞయా ఇచ్చేవరకూ, లోబడి ఉండేవరకూ (వారితో యుద్ధం చెయ్యండి).

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۗ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ ۖ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحَبَتْ ثُمَّ تَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ يُتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا ۗ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا
يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ مُبْتَغِرُونَ ﴿٢٩﴾

(30) “ఉజైర్ అల్లాహ్ కుమారుడు” అని యూదులు అంటారు. “మసీహ్ అల్లాహ్ కుమారుడు” అని క్రైస్తవులు అంటారు. ఇవన్నీ వారి నోటి మాటలు మాత్రమే. వారు తమ పూర్వీకుల్లోని అవిశ్వాసుల మాటలను అనుసరిస్తున్నారు. అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేయుగాక! వారెలా మోసపోతున్నారు! (31) వారు అల్లాహ్ ను కాదని తమ పండితులను, తమ సన్యాసులను తమ ప్రభువులుగా చేసుకున్నారు. ఇంకా ఇదేవిధంగా మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్ ను కూడా. వాస్తవానికి ఒకే దేవుని దాస్యం చేయమని మాత్రమే వారికి ఆదేశించబడింది. ఆయన తప్ప ఆరాధనకు అర్హులు ఎవరూ కారు. వారు కల్పించే భాగస్వాములకు ఆయన అతీతుడు. (32) వారు తమ నోటితో ఊది అల్లాహ్ జ్యోతిని ఆర్పివేయాలని అనుకుంటున్నారు. కాని అల్లాహ్ తన జ్యోతిని పరిపూర్ణం చెయ్యకుండా వదలిపెట్టడు. అవిశ్వాసులకు ఇది ఎంత అయిష్టమైనా సరే. (33) తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్ని, సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపినవాడు అల్లాహ్ యే. దానిని ఇతర జీవన వ్యవస్థలన్నిటిపై ఆధిక్యం ప్రసాదించాలని, ఇది విగ్రహారాధకులకు ఎంత సహించరానిదైనా సరే.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصْرِيُّ
الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۖ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۗ
يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ ۗ
فَتَتَّخِذُوهُمُ اللَّهُ ۗ أَلِيًّا يُوَفِّكُونَ ﴿30﴾

إِتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنَ مَرْيَمَ ۗ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا
لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا ۗ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ سُبْحٰنَهُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿31﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى
اللَّهُ إِلَّا أَن يُنَيِّمَهُ نُّورًا وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿32﴾
هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۗ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ ﴿33﴾

23 - 33 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో అవిశ్వాసులకు, విగ్రహారాధకులకు కాబతుల్లాహ్ పై ఎట్టి అధికారము లేదని, అల్లాహ్ నూ, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించినవారు, సమాజును స్థాపించేవారు, జకాత్ చెల్లించేవారు మాత్రమే అల్లాహ్ గృహానికి సంరక్షకులుగా వ్యవహరించగలరని తీర్పు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసులతో, విగ్రహారాధకులతో యుద్ధం చేయమని ఈ విషయంలో బంధుత్వాన్ని గురించి కూడా ఆలోచించకూడదని, ఒక విశ్వాసి అల్లాహ్ ను మాత్రమే అధికంగా ప్రేమించాలని, అల్లాహ్ కన్నా అధికంగా బంధువులను ప్రేమించుట విశ్వాసానికి వ్యతిరేకం అని ఆదేశించబడింది. ఇంకా గ్రంథ ప్రజలతో కూడా యుద్ధం చేయమని, ఇంకా వారి నుండి జిజ్ఞయా వసూలు చేయమని ఆదేశించబడింది.

25 - 27 వాక్యాల వివరణ : ఈ వాక్యాల్లో హునైన్ యుద్ధం గురించి ప్రస్తావించబడింది. ఇది మక్కా మరియు తాయిఫ్ ల మధ్య ఒక లోయ లాంటి ప్రదేశం. ఇక్కడ హవాజిన్, సఖీఫ్, బనూ హషిమ్, బనూ సఅద్ మొదలైన అవిశ్వాసుల వర్గాలు ఉండేవి. మీరు విలువిద్యలో నిపుణులు. మీరు ముస్లిములతో యుద్ధం చేయటానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నప్పుడు ఈ వార్త ప్రవక్త (స) కు అందింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స) 12000 మంది సైన్యంతో వీరితో యుద్ధం చేయటానికి హునైన్ బయలుదేరారు. కొందరు సహాబులకు అల్లాహ్ కు బదులు తమ అధిక సంఖ్యపై

నమ్మకం పెరిగింది. ఎందుకంటే అవిశ్వాసుల సంఖ్య కేవలం 4 వేలు మాత్రమే ఉంది. ఒక్కసారిగా “ఈనాడు మేము అధికంగా ఉన్నాము. మేమే గెలుపొందుతాం” అని తమ సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేయసాగారు. ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతమాత్రం నచ్చలేదు. ఫలితంగా హవాజిన్ తెగకు చెందినవారు విల్లంబులతో ముస్లిములపై అకస్మాత్తుగా దాడిచేసారు. ముస్లిములు నిస్సహాయతకు గురయ్యారు. పారిపోవాలని ప్రయత్నించారు. యుద్ధ మైదానంలో ప్రవక్త (స) ఇంకా సుమారు వందమంది ముస్లిములు మాత్రమే మిగిలారు. ప్రవక్త (స) ముస్లిములను ఒకచోట చేర్చటానికి పిలవవలసిందిగా అబ్బాస్ (రజి)ని ఆదేశించారు. ఆయన పిలుపు విని ముస్లిములు చాలా సిగ్గుపడ్డారు. మళ్ళీ యుద్ధ మైదానంలోనికి వచ్చేసారు. ముస్లిములందరూ కలసికట్టుగా పోరాడారు. అల్లాహ్ వారికి విజయం ప్రసాదించాడు. అల్లాహ్ వారిపై ప్రశాంతతను అవతరింపజేసాడు. ఫలితంగా వారి హృదయాల నుండి శత్రుభయం అదృశ్యమయింది. ఆ తరువాత అల్లాహ్ దైవదూతలను అవతరింపజేసి వారికి సహాయం చేసాడు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

30వ వాక్యం వివరణ : యూదులు ఉజైర్ (అ)ని అల్లాహ్ కుమారుడని, క్రైస్తవులు ఈసా (అ)ని అల్లాహ్ కుమారుడని కల్పించేవారు. అల్లాహ్ వారి మూఢ విశ్వాసాలను ఖండిస్తూ ఇవన్నీ మీ ప్రగల్భాలనీ, ఆధారం లేని వాదనలని విశదపర్చాడు. వీటిని వీడకపోతే మిమ్మల్ని నాశనం చేయడం తద్యమని ఆదేశించబడింది. ప్రవక్త (స) విషయంలో కూడా చాలామంది ముస్లిములు చాలా విషయాలను కల్పించారు. ఇలాంటి వారు ఈ వాక్యం నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి.

ముస్లిములారా! తప్పుడు వాదనలను, ప్రగల్భాలను విడనాడండి, పశ్చాత్తాపం చెందండి. లేదా అల్లాహ్ మిమ్మల్ని నాశనం చేస్తాడు. గుర్తుంచుకోండి. ఉజైర్ (అ), ఈసా (అ), ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) ఇంకా ఇతర ప్రవక్తలందరూ కేవలం దేవుని దాసులు, దేవుని ప్రవక్తలు మరియు మానవులు మాత్రమే. అల్లాహ్ (త) ఇలా ఆదేశించాడు : “ఓ ప్రవక్తా! ఇలా పలుకు, “నా ప్రభువు మీరు కల్పించే కల్పితాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు. నేను కేవలం మానవుణ్ణి మరియు ప్రవక్తను.” (బనీ ఇస్రాయిల్ - 93)

31 - 33 వాక్యాల వివరణ : యూదుల మార్గదర్శకత్వం కొరకు అల్లాహ్ మూసా (అ)పై తౌరాతును అవతరింపజేసాడు. అదేవిధంగా క్రైస్తవుల కొరకు ఈసా (అ)పై ఇంజీలును అవతరింపజేసాడు. కాని వారు తమ ప్రవక్తల మరణానంతరం దైవ గ్రంథాలను వదలి తమ మనోకాంక్షలకు దాసులైపోయారు. ఎవరి మాట నచ్చితే వారిని అనుసరించేవారు. ఇవి దైవగ్రంథాలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయా లేదా అని ఆలోచించరు. వారి పండితులు దేన్ని హరామ్ హలాల్ గా నిర్ణయిస్తే వాటినే హరామ్ హలాల్ గా స్వీకరిస్తారు. ఈ విధంగా వారు తమ పండితుల అంధానుసరణ ద్వారా ప్రవక్తల బోధనలను మరచిపోయారు. హరామ్ - హలాల్ అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. కాని మీరు ఈ అధికారాన్ని మీ పండితులకు కట్టబెట్టారు. ఈ విధంగా మీరు మీ పండితులను ఆరాధ్యులుగా చేసుకున్నారు. (ఇతర వివరాలకు సూరె బఖరహ్ - 13, 79 చూడండి). ముస్సద్ అహ్మద్, తిర్మిజీలో అదీ బిన్ హాతిమ్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు : ఒకసారి ఆయన ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. ఆయన మెడలో వెండితో చేయబడిన శిలువ ఉండేది. (అతను అజ్ఞాన కాలంలో క్రైస్తవ మతం స్వీకరించాడు). ప్రవక్త (స) సూరె తౌబహ్ 31వ వాక్యం పఠించారు. అదీ బిన్ హాతిమ్ “క్రైస్తవులు తమ పండితులను ఆరాధించటం లేదు కదా! మరి ఆరాధ్యులు ఎలా చేసుకున్నారు?” అని ప్రశ్నించారు. ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు : “పండితులు హలాల్ ని హరామ్ గా, హరామ్ ని హలాల్ గా చేస్తే వారిని అనుసరించారా లేదా! వారిని ఆరాధ్యులుగా చేసుకోవటం అంటే ఇదే.” (తిర్మిజీ - హ.నెం.3095) (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

32, 33 వాక్యాలలో ధర్మ వ్యతిరేక పండితుల గురించి, అవిశ్వాసులైన విగ్రహారాధకుల చేష్టల గురించి

(34) ఓ విశ్వాసులారా! గ్రంథ ప్రజలలో చాలామంది పండితుల స్థితి, సన్యాసుల స్థితి ఎటువంటిదంటే, వారు ప్రజల సొమ్మును అధర్మంగా తింటారు. వారిని అల్లాహ్ మార్గం అనుసరించకుండా నిరోధిస్తారు. వెండి బంగారాలను కూడబెట్టి వాటిని దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టని వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉందనే శుభవార్తను తెలియజెయ్యి. (35) వెండి బంగారాలు నరకాగ్నిలో కాల్చబడే ఆ రోజు వాటితో వారి నొసటిపై, వారి ప్రక్కలపై, వారి వీపులపై వాతలు వెయ్యబడతాయి. ఇది మీ కొరకు మీరు కూడబెట్టుకున్నదే. మీరు కూడబెట్టుకున్న దాన్ని మీరే రుచి చూడండి (అని వారితో అనబడుతుంది). (36) యదార్థంగా ఆకాశాన్నీ, భూమినీ అల్లాహ్ సృష్టించినప్పటి నుండి అల్లాహ్ గ్రంథంలో మాసాల సంఖ్య పన్నెండు మాత్రమే. వాటిలో నాలుగు నిషిద్ధ మాసాలు. ఇదే స్థిరమైన ధర్మం. కనుక ఈ నాలుగు మాసాలలో మీకు మీరు అన్యాయం చేసుకోకండి. విగ్రహారాధకులతో కలసికట్టుగా పోరాడండి. వారందరూ మీతో పోరాడే విధంగా, అల్లాహ్ భయభక్తులు గల వారితోనే ఉంటాడని తెలుసుకోండి. (37) “నసీ” అవిశ్వాసంలో అదనపు పాపకార్యం. దీనిద్వారా ఈ అవిశ్వాసులు మార్గభ్రష్టతకు గురిచెయ్యబడతారు. ఒక సంవత్సరం ఒక మాసాన్ని ధర్మసమ్మతం చేసుకుంటారు. మరొక సంవత్సరం దాన్నే నిషిద్ధం చేసుకుంటారు. అల్లాహ్ నిషేధించిన మాసాల సంఖ్యను పూర్తిచేయాలనీ, ఇంకా అల్లాహ్ నిషేధించిన దానిని ధర్మ సమ్మతం చేసుకోవాలని (ఈ విధంగా చేస్తారు). వారి దుష్కార్యాలు వారికి మనోహరమైనవిగా చూపబడ్డాయి. అయితే అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ
وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ
وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ
الدَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾
يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُتْكُوىٰ فِيهَا
جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَأُخْرُؤُهُمْ ۗ هَذَا مَا
كَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي
كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ۗ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ ۚ فَلَا
تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ
كَأَفَّةٍ كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَأَفَّةٍ ۗ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾
إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ
كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُوَاطِّؤُوا
عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ ۗ زُرِّيْنَ
لَهُمْ سُوءٌ أَعْمَالِهِمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

వివరించబడింది, వీళ్ళు ఇస్లాంకు వ్యతిరేకంగా అపోహలు సృష్టించి ప్రజలను ఇస్లాం నుండి దూరం చేసేవారు. ఇలాంటి వారు కుట్రలు పన్ని అల్లాహ్ ధర్మాన్ని నాశనం చేయాలనుకుంటున్నారు. కాని అల్లాహ్ తో ఎవరూ గెలవలేరు. మీ కుట్రలు మీరు చెయ్యండి, అల్లాహ్ తన ధర్మాన్ని ప్రపంచమంతా వ్యాపింపజేస్తాడు.

(38) ఓ విశ్వాసులారా! మీకు ఏమయింది? మీతో అల్లాహ్ మార్గంలో బయల్దేరండి అని ఆదేశించినపుడు మీరు నేలకు అతుక్కుపోయారు? మీరు పరలోకానికి బదులు ప్రాపంచిక జీవితాన్ని కోరుకున్నారా? ప్రాపంచిక జీవితపు సకల సామగ్రి పరలోక సుఖాల ముందు చాలా స్వల్పమయినదని తెలుసుకోండి.

(39) మీరే గనుక లేవకపోతే అల్లాహ్ మీకు వ్యధాభరితమైన శిక్ష విధిస్తాడు. ఇంకా మీ స్థానంలో మరొక సంఘాన్ని ప్రభవింపజేస్తాడు. మీరు అల్లాహ్ కు ఏమాత్రం నష్టం కలిగించలేరు. ఆయనకు ప్రతి వస్తువుపై అధికారం ఉంది.

(40) ఒకవేళ మీరు ప్రవక్తకు సహాయం చేయకపోతే మరేం ఫర్వాలేదు. అవిశ్వాసులు అతన్ని బహిష్కరించినపుడు, అతను ఇద్దరిలో రెండవవాడు. గుహలో వారిద్దరు మాత్రమే ఉన్నప్పుడు, అతడు తన స్నేహితునితో “విచారపడకు, అల్లాహ్ మన వెంట ఉన్నాడు” అని అన్నప్పుడు అల్లాహ్ అతనికి సహాయం చేసాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిపై తన ప్రశాంతతను అవతరింపజేసాడు. మీకు కనిపించని దళాలతో అతనికి సహాయపడ్డాడు. అవిశ్వాసుల మాటను అవమానపరిచాడు. అల్లాహ్ మాట అన్ని విధాలా సర్వోత్తమమైనది. అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేకవంతుడూను.

(41) తేలిగ్గానైనా, బరువుగానైనా సరే బయలుదేరండి. మీ సంపదలకూ మీ ప్రాణాలకూ తెగించి, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడండి. మీరేగనుక తెలుసుకుంటే ఇదే మీకు శ్రేయస్కరమైనది.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ ۖ وَأَرْضِيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ ۗ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا ۗ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ۗ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى ۗ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

(42) ఓ ప్రవక్తా! లాభాలు తేలిగ్గా లభిస్తే, ప్రయాణం సులభతరమైతే వారు తప్పకుండా మీ వెంట రావటానికి సిద్ధపడేవారు. కాని వారికి ఈ మార్గం ఎంతో కష్టతరమైనదిగా కనిపించింది. ఇప్పుడు వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి అంటారు. మేమే గనుక వచ్చే స్థితిలో ఉంటే తప్పకుండా మీ వెంట వచ్చి ఉండేవారం. వారు తమను తాము నాశనం చేసుకుంటున్నారు. వారు అసత్యవాదులని అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (43) ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నిన్ను క్షమించుగాక! నీవు వారికి అనుమతి ఎందుకు ఇచ్చావు? (వారికి ఆనతి ఇవ్వకుండా ఉంటే) ఎవరు సత్యవంతులో నీకు తెలిసిపోయేది. అసత్యవాదులను కూడా నీవు తెలుసుకొని ఉండేవాడవు. (44) అల్లాహ్ ని, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు తమ ప్రాణాలకు, తమ సంపదలకు తెగించి పోరాడే విషయంలో తమను మన్నించవలసిందిగా నిన్ను ఎన్నటికీ అభ్యర్థించరు. భయభక్తులు గలవారిని గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (45) అల్లాహ్ ను, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించనివారు మాత్రమే ఇటువంటి అభ్యర్థనలను చేస్తారు. వారి హృదయాలు సంశయానికి లోనై ఉంటాయి. వారు తమ సందేహాలలో ఊగిసలాడుతూ ఉంటారు.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ
وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ ۖ وَسَيَحْلِفُونَ
بِاللَّهِ لَوْ اسْتَطَعْنَا لَكَرَجْنَا مَعَكُمْ ۖ يٰۤاَيُّهَا
الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ﴿٤٢﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ ۖ لِمَ أَذْنَبْتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعِينَ
لَكَ الذِّينَ صَادِقُوا وَتَعْلَمَ الْكٰذِبِينَ ﴿٤٣﴾

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۖ
وَاللَّهُ عَلَيْهِم بِالْبِتَّةِ قَرِينٌ ﴿٤٤﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي
رَبِّهِمْ يٰۤاتَّرَدُّونَ ﴿٤٥﴾

34 - 45 ఆయత్ల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో అవిశ్వాసులతో, విగ్రహారాధకులతో, గ్రంథ ప్రజలతో యుద్ధం గురించి ప్రస్తావించబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో నిషేధించిన మాసాలలో యుద్ధం చేయకూడదని, రజబ్, జీఖఅదహ్, జిల్హిజ్జా మరియు ముహర్రమ్ పవిత్ర మాసాలని, వీటిలో శాంతి నెలకొల్పాలని ఆదేశించబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఓ కపటుల్లారా! మీరు జిహాద్ నుండి తప్పించుకోజూస్తున్నారు. గుర్తుంచుకోండి! ఒకవేళ మీరు ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తే అల్లాహ్ కు మీరు ఏమాత్రం నష్టం కలిగించలేరు. మిమ్మల్ని మీరే నష్టపర్చుకుంటారు. అల్లాహ్ మీ స్థానంలో ఇతరుల్ని ప్రభవింపజేస్తాడు అని హెచ్చరించబడింది. ఆ సంఘటనను గుర్తుకు తెచ్చుకోండి! మా ప్రవక్త సౌర్ గుహలో ఉన్నప్పుడు అతనితో పాటు ఇంకో వ్యక్తి ఉండేవాడు. అంటే అబూబకర్ (రజి). జాతి మొత్తం వారి గురించి కరవాలాలు చేతబట్టి గాలిస్తూ ఉంది. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను రక్షించాడు. మంచి పని చేస్తే దానికి తప్పకుండా ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. దానివల్ల అల్లాహ్ కు ఎలాంటి లాభం లేదు. ఒకవేళ మీరు ఇస్లాం సేవలో పాల్గొనకపోతే అల్లాహ్ ఇతరుల్ని నియమిస్తాడు. వారు దాన్ని పూర్తిగా నిర్వర్తిస్తారు.

(46) నిజంగానే ఒకవేళ వారికి బయలుదేరాలనే ఉద్దేశం ఉంటే, దాని కొరకు వారు ఏమైనా సన్నాహాలు చేసి ఉండేవారు. అసలు వారు బయలు దేరటం అల్లాహ్ కు ఎంతమాత్రం ఇష్టం లేదు. అందువల్ల ఆయన వారికి సోమరితనాన్ని కలుగజేసాడు. ఇంకా “మీరు రానివారితో పాటు ఉండిపోండి” అని వారికి చెప్పబడింది.

(47) వారే గనుక మీతో బయలుదేరి ఉంటే మీకు కీడు తప్ప మరీ దేన్నీ అధికం చేసేవారు కారు. వారు మీ మధ్య విభేదాన్ని సృష్టించే ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉంటారు. మీలో చాలామంది వారి మాటలను శ్రద్ధగా వినేవారున్నారు. దుర్మార్గుల గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ
اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ ﴿46﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
وَأَلَا أَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سُمَّعُونَ لَهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿47﴾

34, 35 వాక్యాల వివరణ : అహ్ బార్ అంటే ఒక విషయాన్ని మంచి పద్ధతిలో సమర్పించే వ్యక్తులు. అందమైన మరియు ఎన్నో హంగులతో అల్లబడిన వస్త్రాన్ని కూడా మెహ్ బార్ అంటారు. ఇక్కడ అహ్ బార్ అంటే యూద పండితులు. రుహ్ బాన్ అంటే క్రైస్తవ పండితులు. ఈ రెండు వర్గాలకు చెందిన పండితులు దైవగ్రంథాలను కలగాపులగం చేసి ప్రజల మనోకాంక్షలకు అనుగుణంగా సమాధానాలను కల్పించేవారు. ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి దూరం చేసేవారు. ఇంకా ప్రజల నుండి అధర్మంగా ధనాన్ని వసూలుచేసేవారు. మహాప్రవక్త (స) ఇలా పలికారు - “మీరు పూర్వపు జాతుల పద్ధతులను అనుసరిస్తారు.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.6775). దురదృష్టకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఈనాడు ముస్లిముల పండితుల పరిస్థితి కూడా ఇలాగే తయారైంది. ప్రజలను ఖుర్ఆన్ హదీసుల నుండి దూరంచేసి నరకాగ్నితో తమ పొట్టలను నింపుతున్నారు. అందువల్లే ముస్లిములు ఇలాంటి వారి నుండి తమను తాము కాపాడుకోవాలి. ఖుర్ఆన్ హదీసులను మాత్రమే అనుసరించాలి. ఫలితంగా ఉభయ లోకాల్లోనూ సాఫల్యం లభిస్తుంది.

36, 37 వాక్యాల వివరణ : అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు యుద్ధాలు చేయడానికి, ప్రతీకారం తీర్చుకోవడానికి నెలల సంఖ్యలో మార్పులు చేర్పులు చేసేవారు. తమ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా నెలల సంఖ్యను పూర్తిచేసేవారు. అల్లాహ్ (త) జీఖఅదహ్, జిల్హిజ్జహ్, ముహార్రమ్, రజబ్ మాసాలను పవిత్ర నెలలుగా ఖరారు చేశాడు. భూమ్యాకాశాలను సృష్టించినప్పటి నుండి నెలల సంఖ్య ఈ విధంగానే ఉంది. తమ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా నెలల్లో మార్పులు చేర్పులు చేసేవారు.

38 - 45 వాక్యాల వివరణ : ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ కపటుల గురించి ప్రస్తావించాడు. వీరిని యుద్ధం గురించి ఆదేశిస్తే రకరకాల కారణాలను చూపేవారు. మేము ఇంట్లోనే ఉంటామని అనుమతి కోరేవారు. ఎందుకంటే వీళ్ళు అల్లాహ్ ని, తీర్పుదినాన్ని ఎంతమాత్రం విశ్వసించేవారు కారు. అందువల్లే ప్రాపంచిక లాభం కాంక్షించేవారు. సులభంగా ధనం దక్కితే వెళ్ళేవారు. శ్రమ, కష్టం ఉంటే వెళ్ళేవారు కారు. ఇలాంటి వారి కోసం వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉంది.

(48) ఇంతకు ముందు కూడా వారు విభేదాలు సృష్టించే ప్రయత్నాలు చేసారు. మిమ్మల్ని ఓడించటానికి, వారు అన్ని రకాల వ్యూహాలను ప్రయోగించారు. చివరికి వారి అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా సత్యం వచ్చేసింది. అల్లాహ్ ఆదేశం బహిర్గతమయింది. (49) వారిలో ఒకడు ఇలా అంటున్నాడు : “నాకు అనుమతించండి. నన్ను పరీక్షకు గురిచెయ్యకండి” వినండి! వారు పరీక్షకే గురిచేయబడ్డారు. నరకం అవిశ్వాసులను చుట్టుముట్టి ఉంది. (50) మీకు మేలు కలిగితే వారికి బాధ కలుగుతుంది. మీకు ఆపద వచ్చినప్పుడు వారు ముఖాన్ని త్రిప్పుకొని సంతోషంతో పొంగిపోతూ ఇలా అంటూ మరలిపోతారు. “మేము ముందే మా వ్యవహారాన్ని చక్కబెట్టుకోవటం మంచిదయింది.” (51) వారితో ఇలా అనండి, “అల్లాహ్ మా కొరకు వ్రాసి ఉంచింది తప్ప మాకు ఏదీ ఎంతమాత్రం కలుగదు. అల్లాహ్ మాత్రమే మా సంరక్షకుడు. విశ్వాసులు ఆయన్నే నమ్ముకోవాలి. (52) వారితో ఇలా పలకండి : “మీరు మా విషయంలో దేని గురించి నిరీక్షిస్తున్నారో అది, రెండు మంచి విషయాల్లో ఒకటి తప్ప మరేముంది? మీ విషయంలో మేము నిరీక్షిస్తున్నది ఏమిటంటే, అల్లాహ్ స్వయంగా మిమ్మల్ని శిక్షిస్తాడా లేదా మా చేతుల ద్వారా శిక్షిస్తాడా అనేదే. సరే, మీరు కూడా నిరీక్షించండి. మీతో పాటు మేము కూడా నిరీక్షిస్తాము. (53-54) వారితో ఇలా అనండి, “మీరు మీ సంపదలను సంతోషంగా ఖర్చుచేసినా లేదా అయిష్టంగా ఖర్చుచేసినా ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ స్వీకరించబడకపోవటానికి అసలు కారణం వారు అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ తిరస్కరించారు. నమాజును సోమరితనంతో పాటిస్తారు. అల్లాహ్ మార్గంలో అయిష్టంగా ఖర్చు చేస్తారు.

لَقَدْ ابْتَغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿48﴾

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ انذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۗ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَبُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿49﴾

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿50﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلَانَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿51﴾

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۖ أَوْ بِأَيْدِينَا ۚ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿52﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يَتَقَبَّلَ مِنْكُمْ ۗ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَسِقِينَ ﴿53﴾

وَمَا مَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ ۗ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ ۗ إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿54﴾

(55) వారి సంపదలనూ, వారి సంతానాన్ని చూసి మోసపోవద్దు. అల్లాహ్ మాత్రం వీటిద్వారా వారిని ప్రాపంచిక జీవితంలో శిక్షించాలనీ, వారు ప్రాణత్యాగం చేసినా తిరస్కార స్థితిలోనే చెయ్యాలని కోరుతున్నాడు. (56) వారు అల్లాహ్ పై మాటి మాటికీ ప్రమాణం చేసి మేము మీ వారమే అని అంటారు. వాస్తవం ఏమిటంటే వారు ఎంతమాత్రం మీ వారు కాదు. అసలు వారు పిరికిపందలు. (57) ఒకవేళ వారికి ఏదైనా ఆశ్రయం గానీ, గుహగానీ, తల దాచుకునే చోటుగానీ దొరికితే వెంటనే పరిగెత్తి అందులో దాక్కుంటారు. (58) వారిలో కొందరు జకాత్ పంపిణీ విషయంలో నీపై ఆరోపణలు చేస్తారు. ఒకవేళ ఈ నిధుల నుండి వారికి ఏదైనా ఇస్తే సంతోషిస్తారు. ఇవ్వకపోతే ఆగ్రహిస్తారు. (59) అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త వారికి ఇచ్చిన దానితో తృప్తిపడి ఇలా అని ఉంటే ఎంత బాగుండేది: “మాకు అల్లాహ్ చాలు. ఆయన తన అనుగ్రహంతో మాకు ఇంకా చాలా ఇస్తాడు. ఆయన ప్రవక్త కూడా మాపై దయ చూపుతాడు. మా దృష్టి అల్లాహ్ వైపు మాత్రమే ఉంది.” (60) వాస్తవానికి ఈ జకాత్ నిధులు కేవలం నిరుపేదలకు, అక్కరగలవారికి, జకాత్ సేవకులకు, ఇంకా ప్రోత్సాహకాలుగా ఇవ్వటానికి, బానిసల విముక్తికి, రుణగ్రస్తుల సహాయానికి, దైవమార్గంలో, బాటసారుల ఆతిథ్యానికి వినియోగించుట కొరకు, ఇవి అల్లాహ్ తరపు నుండి నిర్ణయించబడిన నిధులు, అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడు, వివేకవంతుడూను.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ ۗ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿55﴾
 وَيَجْلِفُونَ بِاللَّهِ لِبِئْسَ لِمَنْ كَفَرَ مِنْكُمْ وَلِكَفَرْتُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿56﴾
 لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا لَلْوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ﴿57﴾
 وَمِنْهُمْ مَن يَلْبِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ ۚ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿58﴾
 وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ ۗ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿59﴾
 إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغُرْمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿60﴾

46 - 60 వాక్యాల వివరణ : వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో కపటాచారులు అనేక కారణాలు చూపించి యుద్ధంలో పాల్గొనేవారు కారని ప్రస్తావించబడింది. కపటాచారుల నెపములను కారణాలను స్వీకరించవద్దని హెచ్చరించబడింది. ఎందుకంటే సత్యమైన విశ్వాసి కారణాలు చూపించి యుద్ధానికి దూరం కాడు. యుద్ధంలో పాల్గొనటానికి అధిక ప్రాధాన్యతనిస్తాడు. కపటాచారి కారణాలు చూపి యుద్ధానికి దూరంగా ఉంటాడు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో కపటాచారులు మీ వెంట రాకపోవటమే మంచిదని, ఒకవేళ మీ వెంట యుద్ధానికి వస్తే ముస్లిములను విభేదాలకు ఉపద్రవాలకు గురిచేసే వారని అల్లాహ్ ముస్లిములను ఓదార్చటం జరిగింది.

(61) వారిలో కొందరు ప్రవక్తను నొప్పించే వారున్నారు. “ఈయన చెప్పుడు మాటలు వినేవాడు” అని వారు అంటారు. ఇలా అనండి : “అయన మీ మేలు కొరకే అలా చేసాడు. ఆయన అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తాడు. విశ్వసించిన వారిని నమ్ముతాడు. మీలో విశ్వాసుల కొరకు కారుణ్యమూర్తి. అల్లాహ్ ప్రవక్తను నొప్పించే వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష పడుతుంది. (62) వారు మిమ్మల్ని సంతోషపరచుటకు మీ ముందు ప్రమాణాలు చేస్తారు. వాస్తవంగా వారు విశ్వాసులే అయితే అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ, సంతోషపెట్టటానికే వారు ప్రాధాన్యత నివ్వాలి. ఎందుకంటే వారే దీనికి ఎక్కువ హక్కుదారులు.

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ
هُوَ آذُنٌ ۖ قُلْ أَدُنُّ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ ۗ
وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ
عَذَابٌ
﴿61﴾

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ ۗ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْا إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ
﴿62﴾

47, 48 వాక్యాల వివరణ : ఈ వాక్యంలో - తమరు మదీనా వచ్చినప్పటి నుంచి ఈ కపటులు మీకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నుతున్నారు. ఇంకా మీ వ్యవహారాలను పాడు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. చివరకు బద్ర యుద్ధంలో అల్లాహ్ మీకు విజయం ప్రసాదించాడు. అయితే ఇది కపటులకు ఎంతమాత్రం ఇష్టం లేదు. ఇదేవిధంగా ఉహుద్ యుద్ధ సందర్భంలో కూడా వీళ్ళు దారి మధ్యలోనే తిరిగి వచ్చి అనేక సమస్యలు సృష్టించారు. ఆ తరువాత కూడా అనేక విధాలుగా ఆటంకాలు కల్పించారు. చివరికి మక్కాను జయించడం జరిగింది. చాలామంది అరబ్బులు ఇస్లాం స్వీకరించారు. (అహ్ సనుల్ బయాన్)

49వ వాక్యం వివరణ : “నన్ను పరీక్షలో పడవెయ్యకండి” - అంటే నన్ను అనుమతించకపోతే, అనుమతి లేకుండా ఆగి ఉండటం మహా పాపమౌతుంది. అంటే నన్ను పాపాలకు గురిచేయకండి, నన్ను సంతకూనికి లోను చెయ్యకండి. (అహ్ సనుల్ బయాన్). అనుమతి కోసం వారు అవలంబించిన పద్ధతే అనుచితమైనది. ఇంతకన్నా సంకటం ఇంకేముంటుంది?

52వ వాక్యం వివరణ : మాకు రెండిట్లో ఏదో ఒక లాభం కలుగుతుంది. విజయం సాధించి శత్రువును ఓడిస్తాం లేదా వీర మరణము లభిస్తుంది. ఈ రెండూ మాకు శుభాలే.

58, 59 వాక్యాల వివరణ : బుఖారీ, ముస్లిమ్ లలో అబూ సయ్యాద్ ఖుద్రి (రజి) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు - “ప్రవక్త (స) యుద్ధ ధనాన్ని పంచి పెడుతున్నప్పుడు మేము అతని వద్ద ఉన్నాం. బనీ తమీమ్ కి చెందిన ఒక వ్యక్తి వచ్చి, ‘ఓ ప్రవక్తా! న్యాయంగా వ్యవహరించండి’ అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) “నాశనంగాను! నేను న్యాయంగా వ్యవహరించకపోతే మరెవరు వ్యవహరిస్తారు” అని సమాధానం ఇచ్చారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.3341). ఆ వెంటనే ఈ వాక్యం అవతరించింది. “వారు భూలోక కాంక్ష మరియు కపటత్వం ఫలితంగానే ఈ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఒకవేళ అతను సత్యమైన విశ్వాసే అయితే ప్రవక్త (స) పంపకంపై సంతోషపడేవాడు. ఇంకా అల్లాహ్ ను మాకు చాలు అని అనేవాడు. మరియు అల్లాహ్ తన కృపవలన ఇంకా అధికంగా ప్రసాదించేవాడు” అని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

(63) అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ ఎదుర్కొనేవాడి కొరకు నరకాగ్ని ఉందనీ, అందులో కలకాలం ఉంటాడని, వారికి తెలియదా? ఇది ఒక ఘోరమైన అవమానం. (64) వారి హృదయాలలో ఉన్న రహస్యాలను బహిర్గతం చేసే సూరా ఏదైనా ముస్లిములపై అవతరిస్తుందేమోనని ఈ కపటులు భయపడుతున్నారు. ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అనండి: “ఎగతాళి చెయ్యండి. మీరు భయపడుతూ ఉన్న ఆ విషయాన్నే అల్లాహ్ బహిర్గతం చేయబోతున్నాడు.”

(65) ఒకవేళ నీవు వారిని, ఏ విషయం గురించి అని ప్రశ్నిస్తే, మేము సరదాగా వేళాకోళంగా మాట్లాడుకుంటున్నాము అని వెంటనే సమాధాన మిస్తారు. ఇలా అను : “అల్లాహ్ తో ఆయన ఆయత్లతో, ఆయన ప్రవక్తతోనా మీ వేళాకోళం?

(66) ఇక సాకులు చెప్పకండి. మీరు విశ్వసించిన తర్వాత అవిశ్వాసానికి పాల్పడ్డారు. ఒకవేళ మేము మీలో ఒక వర్గాన్ని క్షమించినా, ఇంకో వర్గాన్ని మాత్రం తప్పకుండా శిక్షిస్తాము. ఎందుకంటే వారు నేరస్తులు. (67) కపటులైన పురుషులూ, కపటులైన స్త్రీలూ అందరూ ఒకే కోవకు చెందినవారు. వీరు చెడును ఆజ్ఞాపిస్తారు. మంచి నుండి వారిస్తారు. ఇంకా తమ చేతులను మంచి నుండి ఆపుతారు. వారు అల్లాహ్ ను మరిచిపోయారు. కనుక అల్లాహ్ కూడా వారిని మరిచిపోయాడు. నిస్సందేహంగా ఈ కపటులే ద్రోహులు.

(68) కపటులైన పురుషులకూ, స్త్రీలకూ, అవిశ్వాసులకూ అల్లాహ్ నరకాగ్ని వాగ్దానం చేసాడు. వారు కలకాలం అందులో ఉంటారు. అదే వారికి సరైనది. వారిపై అల్లాహ్ శాపం పడింది. వారికి శాశ్వతమైన శిక్ష కలదు.

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مِنْ يُحَادِدِ اللَّهِ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ۖ ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿63﴾

يَجِدُ الْمُنْفِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ ۗ قُلِ اسْتَهِزُّوا ۗ إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مِمَّا تَحَدُّونَ ﴿64﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۗ قُلِ أَبِاللَّهِ وَآلِيهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴿65﴾

لَا تَعْتَدُوا ۗ قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ۗ إِنَّ نَعْفَ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبُ طَآئِفَةً بِآئِهِمْ ۗ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿66﴾

الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۗ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ ۗ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ ۗ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿67﴾

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ هِيَ حَسْبُهُمْ ۗ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ ۗ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿68﴾

(69) మీరు కూడా మీ పూర్వీకుల వంటివారే. వారు మీ కంటే మహా బలవంతులు, అధికసంపద, అధిక సంతానం కలిగి ఉండేవారు. వారు తమ వంతు సుఖాలను అనుభవించారు. మీరు కూడా మీ వంతు సుఖాలను వారు అనుభవించినట్లే అనుభవించారు. ఇంకా వారు పాల్పడినట్లే వాదోపవాదాలకు మీరూ పాల్పడ్డారు. వారు చేసినవన్నీ ఇహపరలోకాల్లో వ్యర్థమయ్యాయి. వీరే నష్టానికి గురి అయ్యేవారు. (70) వీరికి తమ పూర్వీకుల గాధ అందలేదా? నూహ్ జాతి ప్రజలు, ఆద్, సమూద్ జాతి ప్రజలు, ఇబ్రాహీమ్ జాతి ప్రజలు, మద్యన్ ప్రజలు, తలక్రిందులు చేయబడిన పట్టణాలు? వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకువచ్చారు. అయితే అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేయలేదు. వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. (71) విశ్వాసులైన పురుషులూ, స్త్రీలూ వీరందరూ పరస్పరం సహచరులు. వీరు మంచిని ఆజ్ఞాపిస్తారు. చెడును నిరోధిస్తారు. నమాజును స్థాపిస్తారు, జకాత్ను చెల్లిస్తారు, అల్లాహ్ పట్ల ఆయన ప్రవక్త పట్ల విధేయత చూపుతారు. వీరిపైనే అల్లాహ్ తన కారుణ్యాన్ని కురిపిస్తాడు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అందరికంటే మహా శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను.

(72) విశ్వాసులైన పురుషులకూ, స్త్రీలకూ క్రింద కాలువలు ప్రవహించే తోటలను ప్రసాదిస్తానని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేసాడు. వారు వాటిలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నిత్యం కళకళలాడే ఉద్యానవనాలలో పరిశుద్ధమైన నివాసాలు వారి కొరకు ఉంటాయి. ఇంకా అన్నింటికీ మించిన అల్లాహ్ ప్రసన్నత వారికి లభిస్తుంది. ఇదే గొప్ప సాఫల్యం.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَأكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ
فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا ۗ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ
وَإِدْرَاقٍ وَمُؤْمِدٍ ۖ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ
وَالْمُؤْتَفِكِ ۗ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ ۗ فَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُظِلَّهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ ۗ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ ۗ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ أُولَٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ
اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ
فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ۗ وَرِضْوَانٍ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرَ ۗ ذٰلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

(73) ఓ ప్రవక్తా! అవిశ్వాసులతో కపటులతో పోరాడుతూ ఉండు. వారితో కఠినంగా వ్యవహరించు. వారి నివాస స్థలం నరకమే. అది మహా చెడ్డ నివాస స్థలం. (74) మేము అలా అనలేదని వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణంచేసి అంటారు. వాస్తవానికి వారు పలికింది అవిశ్వాసపు పలుకు. వారు ఇస్లామ్ స్వీకరించిన తరువాత అవిశ్వాసానికి పాల్పడ్డారు. వారు అనుకున్నదాన్ని పొందలేక పోయారు. అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తా తమ అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేసారనేకదా వారు అగ్రహిస్తున్నారు. ఇకనయినా వారు తమ వైఖరి మానుకుంటే అది వారికే మంచిది. ఒకవేళ మానుకోకపోతే అల్లాహ్ వారిని ఉభయ లోకాల్లో అత్యంత కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. భూమిలో వారిని సమర్థించేవాడూ, వారికి సహాయం చేసేవాడూ ఎవడూ ఉండడు.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۗ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۗ وَبئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾

يَجْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا ۗ وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا ۗ وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ ۗ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۗ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۗ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَرَثٍ ۗ وَلَا تَصِيرُ ﴿٧٤﴾

61 - 74 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం : వెనుకటి వాక్యాల్లో కపటుల దురాలోచనలు, కుట్రలు, అల్లర్లు ప్రస్తావించబడ్డాయి. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో వారి ఇతర చెడు గుణాలు కూడా ప్రస్తావించబడుతున్నాయి. ఉదా : ప్రవక్త (స) గురించి “ఆయన మా గురించి ఎవరు ఏం చెప్పినా వింటారు” అని అనేవారు. మంచినీ అడ్డుకునేవారు. చెడులను ప్రోత్సహించేవారు.

ఇంకా అల్లాహ్ వాక్యాల పట్ల అపహాస్యం చేసేవారు. అసత్య అస్త్రాలు సంధించేవారు. అల్లాహ్ విశ్వాసుల, కపటుల గుణాలను ప్రస్తావించి విశ్వాసులు ఎలా ఉంటారు? కపటులు ఎలా ఉంటారు? అని వివరంగా పోల్చిచెప్పాడు. విశ్వాసులు పరస్పరం సానుభూతి కలిగి ఉంటారు. మంచినీ ఆదేశిస్తారు. చెడును నివారిస్తారు. నమాజును స్థాపిస్తారు. జకాత్ చెల్లిస్తారు. అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారు. కాని కపటులు తద్దీన్నంగా ఉంటారు.

61 - 74 వాక్యాల వివరణ : 61వ వాక్యంలో కపటుల గురించి ప్రస్తావించబడింది. ప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేస్తూ ముహమ్మద్ (స) వట్టి అమాయకుడని, ముందు చూపులేని వ్యక్తని, ప్రతి ఒక్కరి మాట నమ్ముతారని ప్రచారం చేయసాగారు. మేము ఆయన ముందు ప్రమాణం చేస్తే మా మాటను కూడా నమ్మేస్తారు. అప్పుడు అల్లాహ్ వారి మాటలను ఖండిస్తూ ఇలా అన్నాడు - ప్రవక్త (స) ముస్లిములకు లాభం చేకూర్చే విషయాలను మాత్రమే వింటారు. ఎందుకంటే ఆయన (స) మృదు మనస్కులు. అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తారు. విశ్వాసులకు సత్యవంతులకు లాభం చేకూర్చే విషయాలను మాత్రమే నమ్మేవారు. ఆ తరువాత ఎవరు తమ ప్రగల్భాల ద్వారా ప్రవక్త (స)ను హింసిస్తారో వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉందని ఆదేశించాడు.

65వ వాక్యంలో - కపటులు అల్లాహ్ వాక్యాల పట్ల, ముస్లిముల పట్ల హాస్యంగా ప్రవర్తించేవారు. చివరికి ప్రవక్త (స) గురించి కూడా అసభ్యంగా ప్రవర్తించేవారు. ఈ విషయం ముస్లిములకు ఇంకా ప్రవక్త (స)కు తెలిసిపోయేది. కాని వారిని ప్రశ్నించినపుడు మేము పరస్పరం హాస్యాలాడుకుంటున్నామని అనేవారు. హాస్యానికి మీకు అల్లాహ్, ఆయన వాక్యాలు, అతని ప్రవక్త మాత్రమే దొరికారా? అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. పరస్పరం, హాస్యమే ఉద్దేశం అయితే అల్లాహ్, ఆయన వాక్యాలు, ఆయన ప్రవక్త గురించి చర్చించటం దేనికి? ఇవన్నీ మీ నీచచేష్టల మరియు కపటత్వం మరియు మా వాక్యాల మా ప్రవక్త వ్యతిరేకత ఫలితమే.

66వ వాక్యంలో - మీరు కపట విశ్వాసం ప్రదర్శిస్తున్నారని, అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త గురించి వేశాకోశం తరువాత మీ విశ్వాసానికి ఎలాంటి స్థానమూ లేదని, దాని వల్ల బహిరంగంగా మీరు ముస్లిములుగా పరిగణింపబడేవారని ఇప్పుడు దానికూడా ఎలాంటి అవకాశం లేదని హెచ్చరించబడింది.

అంటే తాము చేసిన తప్పును తెలుసుకున్నారు, పశ్చాత్తాపం చెందినవారు, ఇస్లాం స్వీకరించినవారు. ఇంకా వారిలో కొందరు పశ్చాత్తాప భాగ్యం పొందనివారు. అవిశ్వాసం, కపటత్వంపై స్థిరంగా ఉన్నవారు. వీరిని నేరస్థులుగా పరిగణించి వారి శిక్ష గురించి పేర్కొనబడింది.

67వ వాక్యంలో - స్త్రీలయినా పురుషులయినా కపటులందరినీ ఖండించడం జరిగింది. అవిశ్వాసంలో కపటత్వంలో వీరందరూ సమానులే. వీరి గుణాలు విశ్వాసుల గుణాలకు వ్యతిరేకంగా ఉంటాయి. వీరు చెడును ఆదేశిస్తారు. మంచి నుండి వారిస్తారు. సానుభూతి, జిహాద్ ఇంకా తదితర సత్కార్యాల్లో ఖర్చు చేయరు. ఇంకా వీరు దైవధ్యానం నుండి కూడా దూరంగా ఉంటారు. ఈ కారణంగానే అల్లాహ్ కూడా వారిని మరచిపోయాడు. తన కారుణ్యానికి దూరం చేసాడు. (తైసీరుప్రహ్మీన్)

70వ వాక్యంలో ప్రవక్తలను తిరస్కరించే కపటులను మీలాంటి మీ పూర్వీకులను గుణపాఠం నేర్చుకునే ఉద్దేశంతో చూడడని బోధించబడింది. వారు కూడా ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. నూహ్ జాతిని చూడండి - వారు తిరస్కరించినందుకు వారి పర్యవసానం ఏమైందో ఒక సామాన్య తుఫాన్ వచ్చింది. అందులో భూమిపై ఉన్న ప్రాణులన్నీ కొట్టుకుపోయాయి. కాని నూహ్ తో పాటు అతని ఓడలో ఉన్నవారందరూ రక్షించబడ్డారు. ఆద్ జాతిపై భయంకరమైన సుడిగాలి వచ్చింది. దాని వల్ల అందరూ నాశనమయ్యారు. సమూద్ జాతిని ఒక భయంకరమైన కేక ద్వారా నాశనం చేయడం జరిగింది. ఇంకా నమ్రూద్ ఇబ్రాహీమ్ (అ)ని తిరస్కరించినపుడు అల్లాహ్ ఇబ్రాహీమ్ (అ)కు అగోచరంగా సహాయం చేసాడు. అద్భుతమైన మహిమలను ప్రసాదించాడు. ఇంకా నమ్రూద్ ని నాశనం చేసాడు. ఇంకా మద్యన్ వారు భయంకర ప్రకంపనల ద్వారా నాశనమయ్యారు. లూత్ జాతి పట్టణాలు తిరగవేయబడ్డాయి.

మోతఫికాత్ అంటే లూత్ జాతి అని అర్థం. ఈ జాతి లూత్ (అ)ని తిరస్కరించింది, ఇంకా అశ్లేల, అసభ్య కార్యాలకు పాల్పడింది. అంతకుముందు ఎవరూ ఇలాంటి పాపకార్యాలకు పాల్పడలేదు. అప్పుడు అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేసాడు. ఇంకా ఇలా ఆదేశించాడు : “ఈ జాతుల వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన ఆధారాలు, సూచనలు తీసుకుని వచ్చారు. కాని వారు అతన్ని తిరస్కరించారు. చివరకు అల్లాహ్ వారిని శిక్షించాడు. వారిని శిక్షించి అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేయలేదు. ఎందుకంటే శిక్షకు ముందు తన బాధ్యతను అన్ని విధాలా నిర్వర్తిస్తూ ప్రవక్తను పంపాడు. గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాడు. వారి అనుమానాలను తీర్చాడు. వారు చేసిన పాపాలకు ఫలితంగా తమ్ముతాము శిక్షకు అర్హులుగా చేసుకున్నారు. అల్లాహ్ ఎవరినీ హింసించడు. కాని మానవుడు పాపాలు చేసి తనను తాను శిక్షకు గురిచేసుకుంటాడు.

(75) ఒకవేళ ఆయన గనుక అనుగ్రహించి మాకు ప్రసాదిస్తే మేము దానం చేస్తాము. సజ్జనులమై ఉంటాము అని అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసినవారు కూడా కొందరు ఉన్నారు.

وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِن اٰتٰنَا مِنْ فَضْلِهٖ
لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُوْنُنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿75﴾

71వ వాక్యంలో ముస్లిముల సద్గుణాల గురించి చర్చించడం జరిగింది. మొదటి గుణం వారు పరస్పరం మిత్రులు, సహాయకులు, సానుభూతిపరులు. ఒక హదీసులో ఈ విధంగా ఉంది :

“విశ్వాసులు పరస్పరం గోడ వంటివారు. ఒక ఇటుక ఇంకో ఇటుకకు దృఢత్వాన్ని ఇస్తుంది.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.2266). ఇంకో హదీసులో ఇలా ఉంది : “విశ్వాసులంతా ప్రేమానురాగాల, దయాదాక్షిణ్యాల దృష్ట్యా ఒకే శరీరం వంటివారు. ఆ శరీరంలోని ఒక అవయవానికి బాధకలిగితే శరీరమంతా బాధకు గురవుతుంది.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.5552). విశ్వాసుల రెండో సుగుణం ఏమిటంటే వారు మంచిని ఆదేశిస్తారు. మరియు చెడును నివారిస్తారు. నమాజును స్థాపిస్తారు. జకాతు చెల్లిస్తారు. అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారు. అల్లాహ్ ఇలాంటి వారి కొరకు గొప్ప బహుమానం గురించి వాగ్దానం చేసాడు. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “స్వర్గవాసులకు స్వర్గ అనుగ్రహాలన్నిటిలో గొప్ప అనుగ్రహం అయిన దైవ ప్రసన్నత లభిస్తుంది.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.6067)

73వ వాక్యంలో అవిశ్వాసులతో, కపటులతో యుద్ధం చేయమని ఆదేశించబడింది. అయితే అవిశ్వాసులతో యుద్ధం చేయడం చాలా సులువు. కాని కపటులు కలిమాను పరించి ముస్లిముల్లో కలిసి ఉంటారు. వీరితో తలపడ్డం అంత సులువైన పని కాదు. అందువల్ల వీరు నేరాలు చేసినప్పుడల్లా ఇస్లామీయ శిక్షను విధించడమే సరైన మార్గం. ఈ వాక్యం తబూక్ యుద్ధానంతరం అవతరించింది. ప్రవక్త (స) సున్నిత స్వభావులవటం చేత ఒక్కోసారి సందర్భాన్నిబట్టి సున్నితంగా ప్రవర్తించేవారు. కాని తబూక్ యుద్ధానంతరం ఇస్లామీయ రాజ్యస్థాపన జరిగిన తరువాత వారితో కఠినంగా ప్రవర్తించమని ఆదేశించబడింది.

74వ వాక్యంలో అవిశ్వాస వచనం అని ఉంది. వాస్తవంగా ఇలాంటి అవిశ్వాస వచనాలు కపటులు ఎన్నో పలికారు. వివరాలకు (7-8-63) చూడండి.

జైద్ బిన్ అర్ఖమ్ (రజి) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు : తబూక్ యుద్ధంలో నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ని ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, “ఓ అన్నారల్లారా! ప్రవక్త వద్ద ఉన్న ముహాజిర్లకు ఖర్చుకు ఏమీ ఇవ్వకండి. వారంతట వారు ప్రవక్తను వదలి చిందరవందర అయిపోతారు. ఇంకా మనం యుద్ధానంతరం మదీనా చేరితే “గౌరవనీయులు”, ‘నీచులను’ వెళ్ళగొడ్తారు” అని ప్రేలాడు. నేను ఈ విషయాన్ని మా చిన్నాన్న లేక ఉమర్ (రజి)తో చెప్పాను. వారు ఈ విషయాన్ని ప్రవక్త (స)కు తెలియజేశారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ని అతని అనుచరులను పిలిపించి, విచారణ జరిపారు. అలా అనలేదని వారు ప్రమాణాలు చేయసాగారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) నన్ను అబద్ధం పలికినవాడుగా, వాడిని సత్యం పలికినవాడిగా భావించారు. నేను చాలా బాధపడ్డాను. నేను ఇంట్లో కూర్చున్నాను. మా చిన్నాన్న నన్ను ‘ఎంత పని చేసావు. ప్రవక్త (స) నన్ను అసత్యవాదిగా భావించారు. నీ పట్ల అయిష్టత వ్యక్తం చేసారు’ అని అన్నారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స) నన్ను పిలిపించారు. సూరె మునాఫిఖూన్ పరించి వినిపించారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు : “ఓ జైద్! నిన్ను అల్లాహ్ సత్యవంతుడుగా తీర్మానించాడు.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.4520)

(76) కాని అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం వల్ల వారికి ప్రసాదించినపుడు వారు వినినారులుగా ప్రవర్తించారు. ప్రమాణ భంగం చేసారు. (77) వారు అల్లాహ్ ఎడల చేసిన ప్రమాణ భంగం కారణంగా, వారు చెబుతూ వచ్చిన అబద్ధం కారణంగా, అల్లాహ్ వారి హృదయాలలో వారు ఆయన్ని కలుసుకునే దినం వరకు కాపట్యాన్ని నాటాడు. (78) అల్లాహ్ కు వారి రహస్యాలూ, వారి కుట్రలూ సయితం తెలుసునని వారికి తెలియదా? నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ సమస్త అగోచర విషయాలు తెలిసినవాడు. (79) సంతోషంగా, తమ ఇష్టపూర్వకంగా విశ్వాసులు చేసే దానధర్మాలను గురించి అపహాస్యం చేస్తూ ఉంటారు. తమ కష్టార్థితం తప్ప మరేమీ లేని వారిని హేళన చేస్తారు. అల్లాహ్ వారిని హేళన చేస్తున్నాడు. వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉంది. (80) (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి కొరకు క్షమాపణ కోసం విన్నవించుకున్నా విన్నవించుకోకపోయినా ఒకటే. ఒకవేళ నీవు వారికొరకు దెబ్బెసార్లు క్షమాపణ కోరినా అల్లాహ్ వారిని ఎంతమాత్రం క్షమించడు. ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ తిరస్కరించారు. అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు రుజుమార్గం చూపడు. (81) వెనుక ఉండిపోవటానికి అనుమతించబడినవారు, అల్లాహ్ ప్రవక్తతో వెళ్ళనందుకు, ఇంటివద్దనే ఉండిపోయినందుకు సంతోషించారు. అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధన ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడేందుకు వారు ఇష్టపడలేదు. వారిలా అన్నారు : “ఈ ఎండలో వెళ్ళకండి.” ఇలా అను : “సరకాగ్ని దీనికంటే ఎంతో వేడిగా ఉంటుంది. మీరు అర్థం చేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది. (82) ఇప్పుడు వారు తక్కువగా నవ్వాల్సి, ఎక్కువగా ఏడ్వాల్సి. ఎందుకంటే వారు సంపాదించిన దానికి ప్రతిఫలం ఇలాంటిదే గనుక.

فَلَمَّا اتَّهَمُوا مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿76﴾

فَاعْتَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿77﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿78﴾

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ ۗ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿79﴾

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۗ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۗ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۗ ﴿80﴾

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ ۗ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا ۗ لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿81﴾

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا ۗ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿82﴾

(83) ఒకవేళ అల్లాహ్ వారి మధ్యకు నిన్ను తిరిగి తీసుకువెళితే వారిలో ఎవరైనా పోరాటం కొరకు బయలుదేరటానికి నిన్ను అనుమతి కోరితే, వారితో ఇలా చెప్పు : “ఇక ఎంతమాత్రం మీరు నాతో రాలేరు. నా వైపు ఉండి ఏ శత్రువుతోనూ పోరాడలేరు. మీరు మొదటిసారి కూర్చుండి పోవటానికే ఇష్టపడ్డారు. ఇప్పుడు కూడా వెనుక ఉండిపోయే వారితోనే కూర్చుండిపోండి. (84) ఇక ముందు వారిలో ఎవడు మరణించినా వాడి జనాజా నమాజును చేయకు. వారి సమాధి వద్ద నిలబడకు. ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ తిరస్కరించారు. ఇంకా వారు అవిధేయులుగానే మరణించారు. (85) వారి ధనమూ, వారి సంతానమూ నిన్ను ప్రభావితం చెయ్యకూడదు. వీటిద్వారా వారిని ఈ ప్రపంచంలోనే శిక్షించాలనీ, వారి ప్రాణాలు అవిశ్వాస స్థితిలోనే పోవాలని అల్లాహ్ సంకల్పించాడు. (86) అల్లాహ్ ను విశ్వసించండి, ఆయన ప్రవక్తతో కలసిపోరాడండి అనే ఆదేశం గల సూరా ఏదైనా అవతరించినప్పుడల్లా వారిలో సామర్థ్యం గలవారే తమను పోరాటం నుండి మన్నించాలని నీకు విజ్ఞప్తి చేసారు. మేము కూర్చుండి పోయేవారితో ఉండిపోతాము. మమ్మల్ని వదలిపెట్టండి అని వారన్నారు. (87) వారు కూర్చుండిపోయే వారిలో చేరిపోవటానికే ఇష్టపడ్డారు. వారి హృదయాలపై ముద్ర వేయడం జరిగింది. అందువల్ల వారు ఏమీ అర్థం చేసుకోలేరు. (88) కాని ప్రవక్త, అతనితో పాటు విశ్వాసులు తమ ధన ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడారు. కనుక శుభాలన్నీ వీరికొరకే. ఇంకా సాఫల్యం పొందేవారు వీరే. (89) అల్లాహ్ వారి కొరకు క్రింద కాలువలు ప్రవహించే వనాలను సిద్ధం చేసి ఉంచాడు. వాటిలో వారు కలకాలం ఉంటారు. ఇదే గొప్ప సాఫల్యం.

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ
فَأَسْتَأْذِنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَّنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ
أَبَدًا وَلَّنْ تَقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا ۗ إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ
بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾
وَلَا تَصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّمَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ ۗ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا
وَهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨٤﴾
وَلَا تَعْجَبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ ۗ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾
وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنْ أَمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا
ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾
رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾
لَكِنَّ الرِّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۗ وَأُولَئِكَ لَهُمُ
الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ۗ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

(90) ఎడారి అరబ్బులు కూడా వెనుక ఉండిపోవటానికి అనుమతి కోసం సాకులు వెదికారు. అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకూ అసత్యపు వాగ్దానం చేసినవారు వెనుకనే కూర్చుండిపోయారు. అవిశ్వాస వైఖరిని అవలంబించిన ఎడారి అరబ్బులు త్వరలోనే వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురవుతారు. (91) వృద్ధులూ, వ్యాధిగ్రస్తులూ, దారిభత్యాలు లేనివారు అయితే వారిపై ఏ దోషం లేదు. కాని వారు అల్లాహ్ పట్ల, ఆయన ప్రవక్తపట్ల శ్రేయోభిలాషులుగా మెలిగితే, ఇటువంటి సజ్జనుల పట్ల ఆరోపణకు ఎలాంటి ఆస్కారం లేదు. అల్లాహ్ క్షమించేవాడూ, మన్నించేవాడూను. (92) స్వయంగా వచ్చి, “మా కొరకు వాహనాలు సమకూర్చండి” అని నీకు విజ్ఞప్తి చేసిన వారి పట్ల కూడా ఆరోపణకు ఎలాంటి అవకాశం లేదు. నీవు “నేను మీ కొరకు వాహనాలను ఏర్పాటు చేయలేను” అని అన్నప్పుడే గత్యంతరం లేక వారు మరలిపోయారు. వారి కళ్ళ నుండి అశ్రువులు ప్రవహించాయి. వారు తమ ధనంతో పోరాటంలో పాల్గొనే శక్తి తమకు లేనందుకు చాలా బాధపడ్డారు. (93) అయితే ధనవంతుల పట్ల ఆక్షేపణ ఉంది. ఎందుకంటే తమను పోరాటం విషయంలో మన్నించవలసిందిగా నీకు విజ్ఞప్తి చేసారు. వారు ఇంటి వద్ద కూర్చుండిపోయే వారిలో చేరిపోవటానికి ఇష్టపడ్డారు. అల్లాహ్ వారి హృదయాలపై ముద్రవేశాడు. అందువల్ల వారు ఏమీ తెలుసుకోలేరు.

وَجَاءَ الْمَعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿90﴾

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْطِيِّ وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ ط مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ ط
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿91﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا
أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ
تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَرْحَرًا أَلَّا يَجِدُوا
مَا يَنْفِقُونَ ط ﴿92﴾

إِذَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ
أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ
وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿93﴾

75 - 93 వాక్యాల వివరణ :

వాక్యాల సంబంధం : ఖుర్ఆన్ కవతుల అనేక కుట్రలను, పన్నాగాలను బట్టబయలు చేసింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాలలో వారితో కఠినంగా ప్రవర్తించమని కూడా ఆదేశించింది. కవతులు లోపల అవిశ్వాసం ఉన్నా పైకి ముస్లిముల్లా వ్యవహరించేవారు. వీరు ప్రవక్త (స)ను, ముస్లిములను, ఇస్లామ్ ను నష్టపరచడానికి తమ శాయశక్తులా ప్రయత్నించేవారు.

తమ సభలలో అవిశ్వాసపు వచనాలు పలికేవారు. అసత్యపు ప్రమాణాలతో ప్రవక్త (స)ని నమ్మించేవారు. అల్లాహ్ మాకు ధనం ప్రసాదిస్తే మేము కూడా సత్కార్యాల్లో ఆ ధనాన్ని ఖర్చుపెడతామని అనేవారు. కాని అల్లాహ్ వారికి ధనం ప్రసాదించగానే పిసినారులుగా మారిపోయారు. ఇతరుల్ని కూడా ఖర్చుపెట్టకుండా ఆపేవారు. కపటులు ఒకవేళ యుద్ధమే వస్తే ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడుతామని అనేవారు. కాని యుద్ధం సంభవిస్తే ఏవో సాకులు చెప్పి యుద్ధంలో పాల్గొనేవారు కాదు. ఇంకా ఇతరుల్ని కూడా పాల్గొనకుండా వారించేవారు.

75 - 93 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : కొందరు కపటులు, “ఒకవేళ అల్లాహ్ వారికి ధనం ప్రసాదిస్తే, దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టి పుణ్యాత్ములలో చేరిపోతామని” అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసారని ఈ వాక్యంలో పేర్కొనబడింది. ఆ తరువాత వారు ఆ వాగ్దానాన్ని భంగపరిచారు. తమ నోటి మాటకు కూడా విలువ ఇవ్వలేదు. ఇంకా పిసినారులుగా ప్రవర్తించారు. దీని ఫలితంగా అల్లాహ్ వారి మనసులను కపటత్వానికి నిలయాలుగా మార్చాడు. అల్లాహ్ వారి సంకల్పాలను, నిర్ణయాలను, కుట్రలను తెలుసుకునేవాడని, ఇంకా అగోచర జ్ఞానం గలవాడని వారికి తెలియదా? వీరు అసత్యపు ప్రమాణాలు చేస్తున్నారని, ధనం రాగానే ధన వ్యామోహంలో అంతా మరిచిపోతారని పిసినారిగా వ్యవహరిస్తారని అల్లాహ్ కు ముందే తెలుసు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ సమస్త విషయాలు క్షుణ్ణంగా తెలిసినవాడు.

79వ వాక్యంలో కపటులు నిరంతరం ముస్లిములపై ఆరోపణాస్త్రాలు సంధించేవారు. అల్లాహ్ మార్గంలో ధ్యానం చేసేవారిని ప్రదర్శనాబుద్ధి గలవారుగా ఎద్దేవా చేసేవారు. ఎవరైనా కాయకష్టం చేసి సంపాదించిన దాన్ని అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెడితే అల్లాహ్ కు ఇంత చిన్న మొత్తం ఎంతమాత్రం అవసరం లేదు అని అనేవారు. ముహమ్మద్ బిన్ ఇస్హాఖ్ ఇలా అంటున్నారు : “ప్రవక్త (స) అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేయమని ప్రోత్సహిస్తే, అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఖైఫ్ నాలుగువేలు అల్లాహ్ మార్గంలో దానం చేసారు. ఇంకా ఆసిమ్ బిన్ అదీ వంద వసఖ్ల ఖర్జూరం దానం చేసారు. అది చూసి కపటులు ఇది కేవలం ప్రదర్శనాబుద్ధి అని అన్నారు. అబూ అఖీల్ తన కూలి డబ్బుతో ఒక ‘సా’ ఖర్జూరం తెచ్చి ఉన్న ఖర్జూరాలపై వేసారు. అది చూసి కపటులు ఎగతాళి చేసారు. ఇంకా అల్లాహ్ కు ఈ ఒక ‘సా’ ఖర్జూరం అవసరం లేదు అని హాస్యంగా మాట్లాడారు. అల్లాహ్ విశ్వాసులను అపహాస్యం చేసినందుకు తగిన ప్రతీకారం తీర్చుకుంటానని, ఇంకా వారిని అవమానానికి గురిచేస్తానని, విశ్వాసులకు ఉన్నత స్థానాలు ప్రసాదిస్తానని వాగ్దానం చేసాడు.

80వ వాక్యంలో కపటులు క్షమాపణకు అర్హులు కారని, మీరు వారి క్షమాపణ కోసం కోరినా, కోరకపోయినా ఒకటేనని తన ప్రవక్తకు అల్లాహ్ తెలియపర్చటం జరిగింది.

